GENEL-İŞ

emek

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

15 AĞUSTOS - 1 EYLÜL 1976 • SAYI : 272 - 273

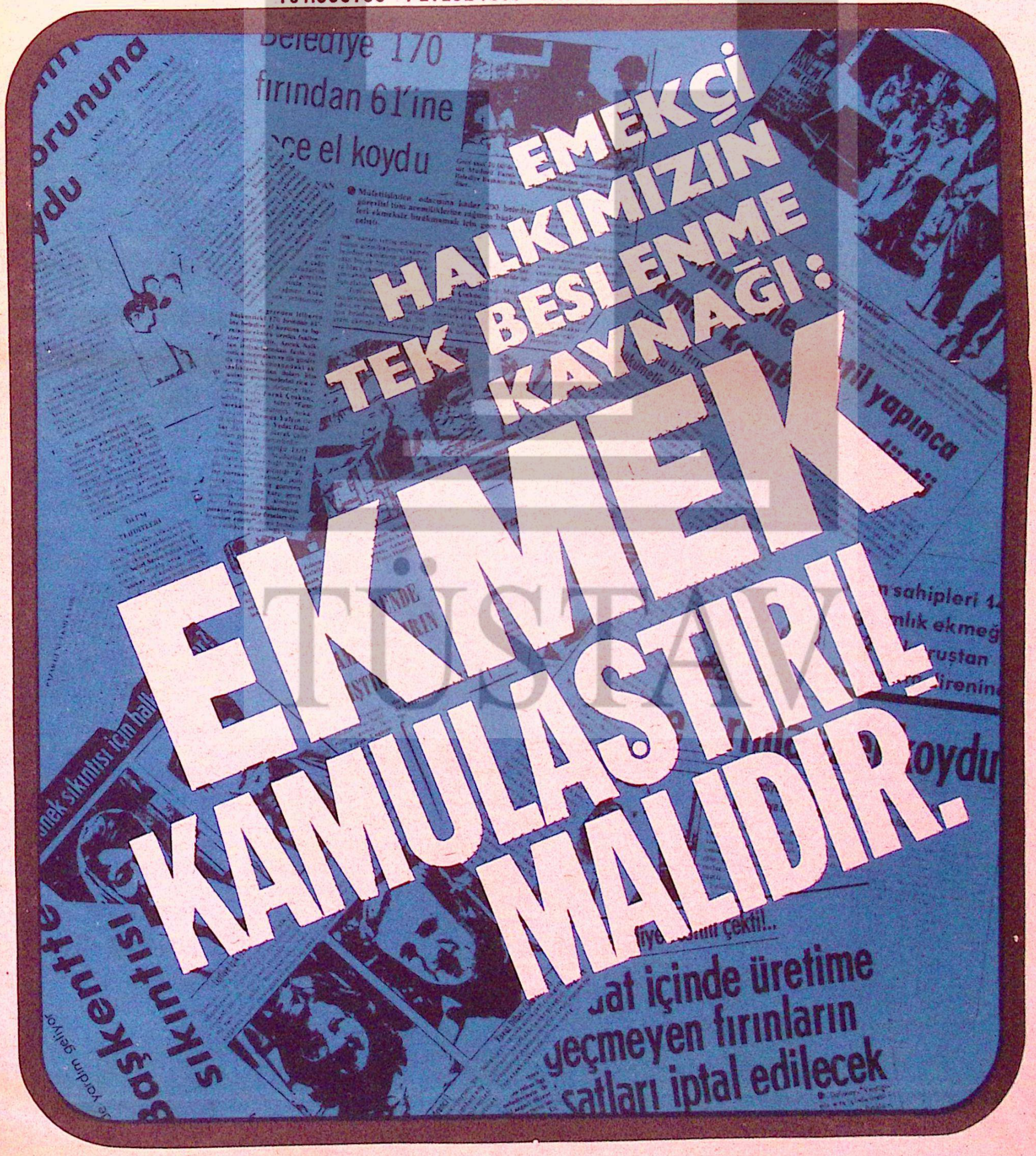

İŞÇİ/den

DİSK GENEL-İŞ'le, GENEL-İŞ DİSK'le DAHA GÜÇLÜDÜR

eyüp eğrioğlu

İstanbul Belediyesi
Fen İşleri Müdürlüğü

DİSK işçi sınıfının devrimci sendikal birliği için her geçen gün ileri adımlar atılan bu ilerici adımlar, ülkemizin içinatılan bu ilerici adımlar, ülkemizin içinde bulunduğu somut şartlardan hareketle tekelci sermayenin işçi sınıfının üzerinde yoğunlaştırdığı sınıfsal baskılarla da ilgilidir aynı zamanda.

Tekelci sermayenin (EMPERYALİZM) dünya ölçüsünde içine düştüğü bunalım, ona ekonomik, siyasal ve diğer yönlerden bağımlı olan geri bıraktırılmış Türkiyemizdede etkisini göstermektedir. İşbirlikçi sermayeden oluşan günümüzün iktidarlarında bu bunalımı kendi bünyesinde yaşamakta ve bu bunalımdan kurtulmanın çıkar yolunuda özel olarak işçi sınıfı, genel olarakta emekçi halkımız ve diğer katmanlar üzerinde baskı kurarak veya kurduğu baskıyı yoğunlaştırarak gidermeye çabalamaktadır. Açıkça faşist baskılara başvurmaktadır. Faşist tırmanışı sürdürmektedir. İşçi sınıfının ekonomik demokratik ve sosyal haklarına göz dikmektedir. Onları sınırlandırmak ortadan kaldırmak istemektedir.

Tekelleşme süreci bir taraftan işçi sınıfı ve tüm çalışanlar üzerinde baskısını sürdürürken kaçınılmaz olarakta tekel dışı sermaye grup ve tabakalarınıda baskısı altında tutmakta, onlarıda giderek eritmektedir. Bütün bunları ülkemizdeki siyasal güçlerin mevzilenişinden açıkça görüp çıkarabilmekteyiz. Tekelci sermayenin günümüzdeki sözcüsü MC iktidarına karşı başta işçi sınıfı ve emekçi halkımız olmak üzere diğer siyasal güçlerde faşist tırmanışı durdurabilmek, onu geri püskürtmek için anti-faşist cephesinin oluşturluması süreci içine girmişlerdir.

Yukardada belirttiğimiz gibi MC iktidarının üzerinde baskısını en amansızca yoğunlaştırdığı işçi sınıfı bu mücadelede öncülük etmektedir. Öncülük edecektir çünkü, en devrimci sınıf odur. Çünkü zincirlerinden başka kaybedecek hiçbirşeyi yoktur.

Ancak şuda bir gerçektirki gerici-fesist güçler ve iktidarıda boş durmuyorlar. İşçi sınıfının bağımsız sınıf politikasının yürüttüğü, geliştirildiği bu savaşım onları ürküttüyor, tedirgin ediyor. İşçi sınıfının tek devrimci sendikal örgütü DİSK in öncülük ettiği ekonomik ve demokratik savaşımından yılıyorlar. Onun için DİSK'e çatıyorlar, onun için DİSK'e bağlı sendikalara, hatta DİSK üyelerine saldırıyorlar. Çamur atıyorlar. Sırası unutulmamalıdırki ideoloji kâr olan burjuvazi, saldırılarını her zaman açık ve görünür biçimde yapmaz ve yapmıyordra. Beşinci kollarını kullanıyor. İşçi sınıfının düşmanı, CİA den icazet alan sendika ağaları Tunç Side gurubunu zaman zaman perdeye çıkarıyorlar. Yıllarca işçiye hiçbirşey vermemiş bu patron sendikacılar DİSK'e dil uzatıyorlar. O DİSK ki işçi sınıfının bağımsız sınıf politikasını işçi sınıfının menfaatleri açısından yürüten, onun somut sarlarından kaynaklanan beşinci genel kurul kararlarını hayata geçirmeye çalışan yegane örgütümüz. İşçi sınıfının menfaatlerini en hassas bir şekilde savunan DİSK'e işçiler gayet tabiidirki gönül verecekleridir, onu savunacaklardır. Bu kaçınılmazdır.. İşte budur işçi sınıfının düşmanlarını korkutan. İşçi sınıfının uyanışıdır. Düşmanlarını tanımasıdır, Suç üstü yakalanmışlar durumuna düşen Türk-İş patronları şaşırdıklarından ne yapacaklarını bilmiyorlar şimdide "DİSK devrimci değildir, onlar sahte devrimcidir, esas devrimci olan biziz" diye ağıt yakıyorlar, günah çıkartıyorlar. Çünkü sonlarını görüyorlar.

Genel hizmetler işkolundaki gelişme de bunun yeni bir örneği. Yıllarca işçilerin sırtından geçinenler ve onların ortakları olan Türk-İş patronları bu aşamadada karşımıza ayni ikiyüzlülükle çıkmakta. Ama artık yutulmuyor bunlar. Çünkü yaşanarak görüldü Türk-İş in ihaneti. Tekelci Sermaye ve günümüzdeki temsilcisi MC ile ittifakı biliniyor Türk-İş patronlarının. Dünya halklarının baş düşmanı emperyalizmin hizmetindeki CİA nin danışmanlarının Türk-İş'e akıl hocalığı yaptığını bilmeyen yok artık. Şili halkının kanına giren CİA ile işbirliği yapanların işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza fayda getirmeyeceğinin bilincinde artık işçiler.

Genel hizmetler işkolunda DİSK'e ekşın önünü almaya çabalamak boşunadır. Hizmet işçileri tarihsel tercihlerinin somut şartlarından hareketle yapmaktadırlar. Bu bir gereksinimdir. Bu tarihi akışın önüne hiçbir bağnaz, gerici güç geçemiyecektir. Çünkü bu akış işçi sınıfının gücünün ta kendisidir. Çünkü ilerleme işçi sınıfının karakteridir.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ İÇİN SAVAŞIM, YAŞASIN GENEL-İŞ
YAŞASIN DİSK

YARIŞ

Çekin kanlı-bıçaklı bakışlarınızı üzerimden
Dostluk akmalı demiştim, kardeşlik
Yetinmemecesine, yitmemecesine gözlerinizden

⁂

Yetti deseniz hem
Caymamacasına erkek sözü hemde :
Kızımız başlıksız senindir!...
Yalnız düşmanların çoktur
Temizle onları
"Seyyit Han" örneği yani...
İnanmak olanaksız değil hani
Yalnız... topu, tankları, mavzerleri alıpta
Düşmanın biziz demeniz de olağan hani
Olur ya...

⁂

Koparıverin dalından yeni yeni göveren
Yalın-yapıldak hınçlarınızı
Hıncınız kime yaa ....
İncirlik üssü'nü peşkeş benmi çekmişim yani!

⁂

Ne ben sizi öldüreyim
Ne siz benden başlık isteyin
Hemben satmadım ki vatanı karış karış
Sırayı da beklemiyorum..
Bilmem kaç km. hızla devam eden
Vatan kemirgenliği yarışı
Bana da sırayı getirmez hani
Hem gelse, gelse ne debişir sanki
Satar mıyım vatanımı dost görünenlere
Kışkırtıp kışkırtıp silah satanlara yani
Yoksa didik didik etmez miyim beyinlerini?
Tırnaklaysa tırnakla
Dişleyse dişle
Ama öldürerek
Ama ölerek...

DURAN AYDIN
ADANA

GENEL-İŞ SENDİKASI
TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

GENEL-İŞ EMEK
Basın Ahlak Yasasına uyar

GENEL-İŞ Sendikası adına sahibi
Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın Müdürü
Ertan ANDAŞ

Sorumlu Yazışleri Müdürü
Depremer AĞCA

Basın Danışmanı :
İlhami SOYSAL

GENEL-İŞ EMEK'in bu sayısı GENEL-İŞ Basın Bürosunda hazırlanmış ve Dizgi, Filim, Baskı Doğuş Matbaasında yapılmıştır.

MERKEZ
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 175459 - 175267
YENİŞEHİR
ANKARA

sayı: 272-273
Baskı 26 Ağustos 1976
Fiatı : 50 Kr.

GENEL-İŞ EMEK'in bu sayısı 30 bin adet basılmıştır.

işçiyiz
güçlüyüz
toplumda
öncüyüz

DİSK genel sekreteri KARACA türk-iş ve sermayenin oyununu bozdu

«DİSK BAĞIMSIZDIR HİÇ BİR ULUSLARARASI ÖRGÜTE ÜYE DEĞİLDİR»

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide'nin ve bir kısım sermaye sözcüsü yayın organlarının DİSK alayhinde yaptıkları maksatlı yayınlarla ilgili olarak DİSK Genel Sekreteri M. KARACA'nın Basına aşağıdaki yazılı açıklamayı yaparak işçi sınıfı düşmanları olan sarı kuruluş ve patronların bir oyununu daha bozmuştur.

Son bir kaç haftadır malum bir MC borazanı gazetenin başlattığı ve örtülü ödeneklerden beslenen sözüm ona bir kısım yayın organının deva mettirdiği bir kampanya var.

Kampanya her türlü yalan, tevzirat ve karalamalarla devam ediyor.
Kampanyanın amacı çok yönlü :

- İşçi sınıfının sendikal birliğinin bayrağı haline gelmiş DİSK'i karalamak, kendilerine göre gayri milli göstermek. Bir yıldan Karamanlıs ile gizli antlaşmalar yapacaksın öte yandan Lockheed'den rüşvet alacaksın. Sonra başkalarını, işçi sınıfının gözbebeği DİSK'i gayri milli ilan edeceksin. Buna çocuklar bile güler.
- Anayasa dışı Devlet Güvenlik Mahkemeleri için düzmece gerekçeler hazır lemak.
- Başka işçi, sınıfımız olmak üzere bütün ilerici güçlerin ortak mücadelesi ile çıkarılması şimdilik önlenen DGM yasasını çıkarabilmek için halkı ürkütecek ve bu yasaya sözüm ona haklılık gerekçesi olacak eylemleri kışkırtıcı ajanlar aracılığı ile düzenlemeden önce bu tür propagandalarla uygun bir ortam hazırlamak.
- Türk-İş'in CIA (Amerikan gizli istihbarat Teşkilatı) nın bir yan kuruluşu oldugu saptanan Asya Afrika hür çalışma Enstitüsü ve diğer istihbarat örgütleri ile olan illşkilerini halktan gizlemek.
- 8 Ağustos tarihli Cumhuriyet gazetesisin de açıklandığı gibi son günlerde açığa çıkan Türk-İş'deki CIA ajanı Enanuel Bogg'un üzerindeki dikkatleri başka yere çekmek.
- DİSK ile diğer ilerici örgütler arasındaki güçbirliğini bozmak.

Türk-İş ve ortaklarının oyununu ortaya koyarak yalanlarını kamu oyuna açıklayan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA

İşte bütün bu nedenler ile sermaye sözcüsü bazı gazeteler bu kampanyayı devam ettiriyorlar. İşin ilginç yanı kampanyanın tek merkezden yönetilmesi ve bazı malum haber ajansları aracılığı ile yaygınlaştırılması.

DİSK hem ulusal planda hem uluslararası planda işçi sınıfı birliğinden yanadır. Sadece ve sadece bu nedenle bütün *ulusal ve uluslararası sendikal* işçi örgütleri ile iyi ilişkiler içinde olmak ister.
Yalnız şu iki noktayı bir daha ve açıklıkla belirtmek isterim .

- DİSK şu anda bağımsız bir örgüttür yani hiç bir uluslararası örgütün üyesi değildir.
- DİSK hiç bir diğer örgütle ulusal olsun uluslararası olsun bir antlaşma imzalamamıştır.

YORUM

EKMEK SORUNU

Geçtiğimiz günler ekmek gibi bir temel sorun köklü bir çözümü gerektiriyordu. Bir taraftan az kâr ettiklerini söyleyen, bu nedenle ekmeğe zam talepleri ile ambargosunu sürdüren fırın işverenleri bir taraftan da bu işverenlerin aşırı kâr istemlerini reddeden, halkçı belediyeler... ve soruna hiç değinmeyen bir kez daha işveren yanlısı olduğunu kanıtlayan MC iktidarı. Ankara, Diyarbakır ve Kayseri gibi CHP. li belediyelerin bulunduğu illerimizde fırın işverenlerinin uyguladıkları bu ambargonun nedeni ise açıkça biliniyor.

Fırın ağalarının bu haksız isteklerine, aşırı zam taleplerine ses çıkarmayan susmayı tercih eden MC. iktidarı ise CHP. li belediyeleri yıpratmak ve zayıflatmak istemektedir. Devletin soruna eğilmesi gereken olaya MC. iktidarının seyirci kalma oyunları ise işçi sınıfı tarafından çok iyi değerlendirilmektedir.

Devletin ofisleri, tonlarca buğday alış verişi yaparken dünyanın bir çok ülkesinde olduğu gibi ,ekmek üretimini de tekeline alması artık gerekli olmaktadır. Halkın ekmeğiyle oynayan fırın patronlarının keyfi tutumlarına karşı yerel bir takım önlemler soruna köklü çözüm getirmiyecektir. Halkımıza, daha büyük kazançları uğruna ekmeği pahalı yedirmek isteyen fırın patronlarının bu haksız tutumu karşısında belediyeler davranışları ile halktan yana olduklarını kanıtlamışlardır.

Halkımızın temel ihtiyaç maddesi olan ekmeğin üretimini elinde bulunduran fırın işverenlerı açıklanan belgelerde günde binler, on binler kazanırken o ekmeği gerçekten alın teriyle üreten fırın işçileri emeklerinin hakkını alamamakta yüzlerce fırında asgari ücretin altında binlerce işçi çalıştırılmaktadır.

Hem yoksul halkımızın sırtından, hem de işçi ücretleri hırsızlığından yüzbinler kazananların oyunları bir kez daha sergilenmiştir. Devrimci Belediyelerin yasal yoldan fırınlara el koyması girişimlerini işçi sınıfı olarak destekliyor ve halkımızın çıkarları doğrultusundaki her belediyenin yürüteceği kavganın yanında olduğumuzu açıklıyoruz... Ve diyoruz ki Ekmek Özel Sektör tekelinden devlet tekeline geçmelidir. Bu temel sorunun çözümü budur...

genel-iş emek

TUSTAV

ANAYASANIN SAHİPLİĞİ

prof. bahri savcı

Bilindiği üzere, bir anayasa Teorisi vardır, Bu teori, önünde sonunda, anayasanın sahipliği olayına gelir, dayanır. Onu irdeler.

Eskiden, iş kolaydı. Şöyle söylenir ve sorun çözüldü sanılırdı. Anayasa bir sosyal pakt'tır (antlaşmada). Ülkenin bütün insanlarını, ulusun bütün bireylerini birbirine bağlar. Sahibi de "ulu Kollektif Kişiliği" dir. Ulus tarafından yapılır. Ulus tarafından uygulanır. Her türlü saldırıya ve ihlale karşı, ulus tarafından kanunu, savunulur . Ulus tarafından gerekli görülünce, ulus tarafından değiştirilir. tümden kaldırılır ve bir yenisi yapılır.

İşte böyle söylenirdi eskiden... Buna göre, ulus ile ilgisinde, bir anayasanın yasama şansı ulus tarafından benimsenme arasına bağlıdır, denirdi, Ulus onu, ne derecede bizzat yapmış ise, ne oranda onu bir barış ögesi kılabilmiş ise anayasa, o oranda güçlü sayılırdı. O oranda uzun yaşamağa olanaklı görülürdü.

Bu, pek te yanlış değildi .

Fakat aradan zamanlar geçti. Sosyal bilimler gelişti. Ulus'un bizzat kendisinin nasıl bir varlık olduğunu saptama sorunu ortaya çıktı. O zaman, anayasa teorisinin klasik anlamının bir var sayıma, ya da varsayımlara dayandığı anlaşıldı.

Evet aradan zamanlar geçmişti.

Ve anayasa teorisini, sosyal bilimlerin gerçekçi verilerine göre, yeniden kurmak gerektiği anlaşıldı. Çünkü ,bu sosyal bilimler verilerine göre, "ulus"un kendisi, -bir bütün halinde ulusun kendisi- bir farziye idi. Bir varsayımdı. Sosyal veriler gösteriyordu ki, ulus, türlü sosyal kategorilerden, türlü sosyal sınıflardan ibaretti. Ve işin asıl zor yanı da, butürlü katlar kategoriler, sınıflar, bölümler arasında, sürekli bir anlaşmazlık sürüp gidiyordu. Çünkü, sürekli bir çıkarlar ayrılığı vardı. Öyle ise, anayasa, bunlardan hangisinin paktıdır. Hangisinin barış ögesidir, Hangisinin yaşam koşullarıdır?

Gene aradan zamanlar geçti. Bugünkü siyasal Batı uygarlığının son sahibinin kim olduğu anlaşıldı : Bu; üretimin sahibi ve egemeni olan, ekonomik yaşamın düzenleyicisi ve koruyucusu olan burjuva idi. Ekonomiye sahipliği ve egemenliği dolayısı ile, siyasaya da sahip ve egemen idi.

Vakıa, bu burjuva, Batılı toplumların "ulus" yapısına, "ulus olma" düzeyine çıkmasını sağlamıştı. Fakat, yeni zamanların bu en büyük sosyolojik olgusunu, birfaraziye dayatıyordu. Şöyle diyordu : Nasıl olmuşsa olmuş, bir ülkenin bütün bireyleri bir araya gelmişler. Bir "toplumsal sözleşme" ile, toplumu kurmuşlar "Ulus" denen bir "Kollektif Kişilik" yaratmışlar. Buyurma, hükmetme, egemen olma gücünü "prensip" in (yeni hükümdarın) elmaktan çıkarmışlar. Buyurma, hükmetme gücünü "ulus" a mal etmişler Prens'in buyurucu iradesini, artık, tanımamışlar. Onun yerine, "Kollektif Kisilik" olarak farzettikleri ulus'un kollektif iradesini koymuşlar : "Buyurucu egemen irade, işte bu kollektif kişiliğin iradesi dir" demişler.

İşbu Kollektif kişiliğin iradesi, onu oluşturan Bütün bireylerin iradesinin ittifakı ile ortaya çıkmak, belirmek gerekirdi. Bu da maddi olarak olanaksızdı .

O zaman, faraziyeyi, bir adım daha ilerletmişler : Buyurucu irade, yani ulus Kollektif Kişiliğinin iradesi, temsilciler aracılığı ile belirir, demişler, Fakat, bu kez de, ulusun iradesini belirtebilmek için temsilcilerin ittifakının sağlama zorluğu ile karşılaşılmıştır. O zaman da, gene bir adım daha atılmış : Temsilcilerin iradesini, bina enaleyh, ulusun iradesinin, bu temsilciler heyetinin çoğunluğunun iradesi ulusun iradesini deyimler. Yani, "Ulus temsilcilerinin çoğunluğunun iradesi" eşittir, "ulus kollektifi tesisinin, o buyurucu egemen iradesi" denklemi icad edilmiştir.

Toplumsal fiziğin, toplumsal doğanın açıkladığı üzere, ulus temsilcileri de, hele onun içindeki çoğunluk ta, aslında, ekonominin sahibi ve egemeni olan "Burjuva" olduğundan, "Ulus Kollektif iradesi" eşittir. "Burjuva sınıfının, sınıfsal iradesi" olmuştur.

Sosyoloji biliminin son verileri de doğal olarak son derece açık olarak göstermiştir ki, bu toplumun gerçekte, türlü sosyal katlardan, türlü tabakalardan, türlü bölümlerden türlü sınıflardan kuruludur. Toplumsal fiziğin, toplumsal doğanın kuralına göre, "Burjuva sınıfı" en güçlü olan "sosyal kat"tır.

Öyle ise, demin söylediğimiz kural gereğince, "Ulus iradesi"nin, bu sınıfın iradesi aracılığı ile belirdiğini kabul etmek, gayet doğaldır. Ve dolayısı ile, gene gayet doğaldır ki, ulusun ilk iradesi olan "kendine anayasa yapmak" iradesi ve böylece yapılan anayasanın kendisi gerekte ulusu deyimle "Burjuva sınıfının iradesi" olur. Ve anayasanın kendisi de, "Burjuvanın Anayasası" olur : Burjuvanın "sosyal pakt'ı", burjuvanın istediği biçimde bir barış düzeninin sağlayıcı ögesi, burjuva biçimini bir yaşamanın kosulları halinde...

İşte, Batı'da, böyle bir tarihsel gelişim serüveni olmuştu. Böyle bir düşünsel akım, sürüp gelmiştir.

Bu, kendisine özge "Batı Demokrasisi"ni doğurmuştur.

Yalnız, Batının, eski derebeylik sultasından eski merkezsel kırallık otoritesinden ağzı yanmıştı. Şimdi, onları devirerek gelmiş olan burjuvanın yönetici düzenleyici Buyurucu iradesi egemen olmuştu. Bundan da eskilerinde olduğu gibi, bir otoriteçilik doğabilirdi. İşte şimdi de bunu anlamak gerekirdi.

Batı, böyle bir burjuva otoriteciliğinin doğmasını anlamak için, kendileyin, kimi önlemler bulmuştur. Bu şudur : Burjuva, ulusun kollektif iradesinin deyimcisi olarak, ulusa, kendi istediği gibi bir anayasa yapar. Onun içinde buyurma olanaklarını, kendi istediği gibi düzenler. Yalnız, bir şeyi yapamaz : Mutlakiyyet.... yani, sınırsız buyurma, sınırsız uygulama yapamaz, buna girişemez.

Evet, sosyal fizik ve siyasal doğa gereğince, Burjuva, ulus temsilciliğinin, bugün için, can alacak noktasını işgal etmemektedir. Ve bu noktada, şimdiki "siyasal temsil" teorisi dolayısı ile, ulusun tıpkısı gibi, ulusun bizzat kendisi gibidir. O kadar serbest, o kadar egemen olarak olarak... Böylece, ulusa bir anayasa yapma, bu anayasaya sahip çıkma, onu, böyle bir sahiplik duygusu ile uygulama olanağı, kendisinde toplanmıştır .

Fakat burada duralım; o kadar ileriye gitmeyelim.

Batı siyasal uygarlığı, derebeylik çağının, merkezsel kırallık çevresinin otoriteviliğine bir tepki olarak doğurmuştur.

Şimdi, ayni otoriteciliği, ulusun temsilcilerine de tanınmaması gerekli : Bizzat ulusun kendisine bile...

Bunun için de, Batı, "İnsan Hakları Doktirini" ni icad etmiştir. Teorik olarak ulusun temsilcileri, temsil ettikleri ulus kadar serbesttirler : Her şeyi yapabilirler. Her şeyi, ulus adına yaptıkları o anayasa içine oturtarak, uygulayabilirler. Ama, bu anayasaya da "üstün" olan "İnsan Hakları" nı ihlal edemezler.

Bu temsilciler, anayasayı yaparken de insan hakları doktirinin gösterdiği ilkelerle bağlı olurlar. O anayasaya, yönetici -düzenleyici- buyurucu iradenin yetkilerini kınamayacak, aşamayacak şekilde, sınırlı olarak koymak zorundadırlar. Evet her şeyi yapabilirler, ama, bunlar, insan hakları doktirininin koyduğu ilkeler içinde yapabilirler. Bu ilkeleri formüle eden hukuk alanı içinde yapabilirler.

İşte böylece, sınırsız buyurma, sınırsız uygulama, kendinden önce de var olan ilkelerle bağlanmama demek olan "mutlakiyyet" önlenmiş olan. Ulusun temsilcilerine, eski derebeylik lerin ve merkezsel kırallıkların otoriteciliğine gitmek olanağı, ortadan kaldırılmış olur.

Şimdi, gerilerden alarak bir özetleme ve yineleme yapmak gerekirse, denebilir ki : Batı anayasaları, aslında, şimdiki çok sınıflı toplumların burjuva katı'nın ürünüdür. Onun malıdır. Adeta, burjuva kategorisinin dileklerinin özü olan bir paktın Bu tabakanın istediği biçimdeki bir sosyal barışın ögesidir. Burjuvacı bir yaşam anlayışını getiren, onu uygulamaya koyan koşulların deyimleridir.

Fakat, böylece kurulan, kanunun, üstünlüğü sağlanmış bulunan "Burjuva dileklerinin, yaşam biçiminin, sosyal Barış uslübunun" deyimi olan bir anayasaya dayanılarak güdülen iktidar olayının, bir mutlakiyyete varması, bir otoriterciliğe dönmesi yolları, gene de kapatılan : İnsan Hakları Doktrininin ilkeleri ile. Ve de, bunlan formüle eden hukuk alanı ile

Ama, burada gene duralım.

Anayasanın sahibi ve egemeni olan Batı burjuva sınıfı, kendisini durduracak olan bu "direniş" ile karşılaşmayacak olursa; iktidar uygulamalarına, başkalarının da "Siyasal katılma" lar eklenmiyecek olursa; bir diktaya gidebilir. Daha baştan, istedikleri gibi bu sunulan özgürlük yasası halinde yapacakları anayasayı, şimdi de istedikleri gibi uygulayarak -ya da uygulamayarak- bu diktaya gidebilirler..

Bu "direnç" insan hakları doktrininı genişleten "emekçi kitlenin direnci" dir. Bu "siyasal katılma" da; emekçi kitlelerin, siyareten de örgütlenerek ,anayasanın gösterdiği siyasal hakları kullanmak suretile, "siyasal iktidara katılma,, olgusudur.

Batı dünyasında da, buyurucu siyasal iktidarlar, emekçi kitlelerine, insan hakları doktrininin tüm ilkeleri tanımada fazla cömert olmamışlardır. Hatta, hala da almamaktadırlar. Olanak bulurlarsa, bu ilkeleri, emek zararına bozma eylemleri de gösterirler. Ama, emekçiler, gereken direnci göstererek, burjuva diktasının avlırlar. Daha sonra, Batı'da, emekçilerin, siyaseten de örgütlenerek, siyasal iktidara katılan olgusu gerçekleştirilmiştir.

Böylece, önce bir "direnç" ile; sonraları ise, henüz tam gelişmemiş alsa da, uygulanan bir "katılma"" ile, anayasanın sahipliği, burjuva tekelinden kurtulmuştur.

Böylelikle, artık gerçek Batı için, burjuva mutlakiyyeti -otoriteciliği- diktacılığı, kolay olmaktan çıkmıştır. Bu,emekçi kitlelerinin önce anayasa sahipliğini benimseyerek, bir direnç göstermeleri ile, sonra da, siyasaya örgütlü bir katılma göstererek sahipliğe fiilen ulaşmaları ile olabilmişti. Şimdilerde. Batı, anayasanın gösterdiği barışçı ve,demokratik bir rekabet içinde ,toplumun sosyalize etmenin adımlarını sıklaştırma yolu üzerindedir : Emekçi kitlelerin "siyasal katılma" olayı ile...

Bizim toplumumuza gelince.:

Burada da, anayasa sahipliğinde bir burjuva tekeli kurulmak üzeredir.

Burjuva, o zamanın tarihsel koşullarıgereğince, 1961 Anayasasının, buluşunda ve işletilişinde egemen etken olmuştu. Fakat, bu burjuva çok ham idi. Bu nedenle, "İnsan Hakları Doktirinciliği" akımını anlayamamaktadır. Onun öngördüğü demokratik gelişimi kavrayamamakta ve kendi kafasına sindirememektedir. Bu yüzden,kuruluşunda ve işletilmesinde de egemen etken olduğu halde, bu anayasaya, kendisi isyan emektedir. Bu yüzden de kanunsuzluklarıayyuka çıkmıştır.

İşte bu durum, adı geçen direnci uyandırmışta.

Bu direnis, iki yönlüdür : hem kurumsal, hem sınıfsal yönlü bir dirençtir .

Danıştay, Yargıtay, Anayasa Mahkemesi, ve en sonunda Askeri İdare Mahkemesinden kurulu bir yargı gücü, iktidarın, İnsan Hakları Doktrinine ve onu deyimleyen hukuk alanına karşı olan eylemlerine, bir kurumsal direniş göstererek, gene kurumsal açıdan anayasaya sahiplik bölümünü oynamaya başlamıştı. Bundan dolayı da burjuvanın bilgisiz iktidarı, çok kızıyor : "Ben egemenim. Ben ulus'um yerine kaimim. Binaenaleyh istediğimi yaparım. Bu yargı organları da benim felsefe ve uygulama biçiminme paralel ve destek olmalıdır. Nasıl olur da buna karşı gelir; bana engel olur?" diye bağırıyor. Ve, her istediğini de yapamama "sathi mâili" ve girmiştir .

Direncin ikinci yönü, emekçi kitlelerin, ilerici sendikalar aracılığı ile gösterdiğidir..

Emekçi kitlelerinin gösterdiği bu direnç, daha şimdiden, burjuvacılığın, bu anayasadan kendisine çıkartmak istediği mutlakiyyet otoritelerciliği durdurmaya başlamıştır. Öyle ki, burjuvacılık, artık, istediği kanunları, o kadar kolay çıkartamaz hale düşmüştür.

Fakat bundan sonrada, büyük bir noksan ile karşı karşıyayız : Türkiye emekçileri, Memur, siyaseten de bir bütün haline gelip tam olarak örgütlenememişlerdir. Böyle bir örgüt yolu ile, siyasal iktidara talip olma ona, hukuken ve fiilen katılma yolunu aşamamışlardır. Bu nedenle, anayasaya sahiplik tekeli, anayasanın kimi kurumsal görevlileri tarafından kurulmaya başlandığı halde, sınıfsal görevlilerin tarafından (yani emek güçleri tarafından) bu tekel, henüz bozulamamıştır.

Siyasal iktidar olayına, emekçi kitleler, böyle bir sınıfsal katılmayı başaramadılar. Bu, anayasayı, burjuvanın ellerine ve merhametine bırakmamanın zorunlu koşuludur. Emekçi kitleler; bir yandan anayasa ilkelerine sağlayan tutmlara bir direnç göstererek; bir yandan da, siyaseten örgütlü bir katılma düzeyine çıkarak anayasa sahipliği roünü oynadıkları zaman, Türkiye demokrasi yolu ile yücelecektir.

kayan yıldızlar

ahmet kahraman

Bir yıldız daha kayıyor. Tepe taklak olaraktan. Bu yıldız, ki, bir sınıfın temsilcisiydi, sözde. Ama o sınıfın çıkarlarına ters, egemen sınıfa özdeş, paralel bir gidiş içindeydi.

Uyutma ve aldatma oyunlarını sürdürürken, Türkiye'de insanların uyanma sürecinde hızla ilerlediklerini görecek beceriye sahip değildi. Olamazdı da. Çünkü Amerikan desteğiyle, Amerikan tipi kuruluşların uzantısı olarak boy göstermişti. Propagandada ise, çağdışı kalmış, Türkiye tipi politika esnafını örnek almıştı.

Bugün ise kof bir kuruluştur bu. İçi oyulmuş, Diyarbakır karpuzu gibi.. Çatırdayarak çökmekte olan bu kuruluş Türk-İş'tir. Şişirme şöhret, işçi örgütü..

Türk-İş'in yıldızı kayarken, politikacı yöneticileri panik içindedir. Yöneticiler, "sayın muhbir vatandaş" tipinin en iyi örneğini vererek, kendi dünyalarınca DİSK'i gammazlamaktadırlar. Kime yaranacaklarını hesaplayamadan, Yaranmaya çalıştıkça, tabansızlaşmanın hızlandığını anlayamadan..

Kurt - köpek tablolarını alıp asarak, bazı çevrelerin gözüne girme biçiminde panlğini ortaya koyan, Türş-İş sekreteri Sadık Şide'nin "muhbir vatandaş" kimliği panlğin bir halkası olarak görülmelidir. Kurt - köpek resimleri satın alarak koman dolaşma gösterisinde bulunanlardan başka bir şey beklenemezdi.

Ama Şide'nin komandolaşması, "muhbir vatandaş" kimliği edinmesinin Türk - İş'i kurtaramayacağı anlaşılıyor. Başında AP'li Şevket Yılmaz'ın bulunduğu TEKSİF Sendikası çatırdıyor. Kopan kocaman kocaman yığınlar, kendi örgütlerinde yerlerini alıyorlar.

Türk - İş'in eğitim sekreteri Kaya Özdemir'in sermayenin en hırçın organlarında yazılar yazması da, Tek Gıda - İş Sendikasındaki kaymayı önleyemedi. Karşıan Kristal - İş'in DİSK'te bütünleşmesi başarılabilecek mi bakalım ..

Türk - İş yönetimi panik havasıyla bir arayışın içine girdiler. Demirel'den "şefaat" dilemeleri bunun bir halkasıdır. Demirel'den alacakları güçle tabanın kaymasını önleyebileceklerini ummaktadır. Türk - İş yöneticileri. Ancak Demirel'den alınan görüşlerin ışığında "kellerine melhem" bulabileceklerini sanmıyoruz.

Türkiye değişti, çünkü. Saflar belli oldu ülkede. Demirel de, partisi de tabanını kaybeden kuruluşlar arasında.

Sermaye sınıfı hızla örgütlenmektedir, Türkiye'de, Para babaları bir araya gelerek emekçilere karşı direnme fonları oluşturmaktadırlar. İktidarla, işbirliği ve dayanışma toplantıları düzenleyererek kararlar almaktadırlar. Bu saflaşma oluşumu içinde, işçilerin uyuya kalacaklarını sananlar, kafalarını demir kapılara vurarak anlıdılar.

Çünkü işçiler de "herkesin sınıf arkadaşıyla bir arada olması" gerçeğini anladılar.

Çağ dışı politikacının, "vatan, millet" edebiyatıyla yığınları kandırarak, ülkenin kaymağını sadece sınıf arkadaşlarına yedirdiğinin bilinçsel sonucudur, çatırdayan Türk - İş...

İşçi sınıfının liderlerinin, sağın sözü edilen önde gelenlerinden sayılması görülmemiştir yeryüzü demokrasilerinde. Sermaye adına, İşçilerin uyutulmasıyla görevlilerin, İşçi kuruluşlarının tepelerinde taht kurmaları da..

Yıllar yılı bu ayıbın içinde debelendi, Türk - İş yönetim kliği.. Sonuna dek, İşçileri ardımıza takarız diye düşündüler ama bir yere kadardı. O yere de geldi, Türk - İş. Bu kuruluşun kurmayları şimdi hüzün verici görünümleriyle, kayan yıldızı seyretmektedirler.

İşçi sınıfını temsil edenlere karşı uyguladıkları "jurnal operasyonun" para etmediğini de bir kez daha yaşayarak..

Geçen haftanın sonunda Halil Tunç, Demirel'le buluşurken, karşılıklı "destek aradılar..." İkisi de bir zamanların yıldızıydı. Ama kaymaktaydılar. Tabanları gitmekteydi, altlarından. Birbirine koltuk değneği olarak, ayakta kalmanın yollarını aradılar.

Demirel, aldığı önerilerle para babalarının toplantısına gitti. İşçi sınıfına karşı uygulanacak yöntemin niceliğini dinledi İstanbul'da..

Türkiyo'deki değişimler, oluşum işaretleri safların belli olmasının ürünleridir. Yeni dönemlerde ise, işçilerin arkadaşlarının yanında olması, bir sınıfın namus borcudur.

BU ALDATMACA BİTMELİ

önder aker

DİSK'in "dış ilişkileri" konusunda Türk - İş Genel Sekreteri tarafından ortaya atılan iddiaların yankıları devam ediyor.

Kamuoyunun yabancısı olduğu konularda kelime oyunu yaparak sonuç almaya çalışmak, Türk - İş yöneticilerinin yıllardır başvurduğu yoldur. Halil Tunç'u "bir adım gerisinden izlemekle" övünen Türk - İş Genel Sekreteri de bu yolun yolcusu..

Bununla beraber 1976 dünyasını, sol basın "Türk Pravda'sı, Türk izvestia'sı" isimlerini takacak kadar değerlendirilen bilen Sadık Şide'nin iddiaları için. "yararsız olmuştur" denilemez. Açıklama, tüm ilkelliğine rağmen, bazı gerçeklerin ortaya atılmasına öğrenilmesine olanak da hazırlanmıştır. WFTÜ, ICFTU ve WVL.

Bunlar günümüzde işçileri uluslararası alanda temsil ettiği iddiasında olan üç kuruluşun kısa isimleridir.

Şide'nin "komünist" dediği WFTU, 1945'lerde, işçilerin yaklaşık bir asırık özlemlerinin abidesi olarak kurulmuştur. Sorunları, çıkarları her yerde aynı olan işçiler WFTU ile aralarındaki milliyet dil, din, siyasal düşünce farklarını terketmişler, uluslararası alanda "işçi birliğini" gerçekleştirmişlerdir. WFTU, bu kişiliği ile dört yıl yaşamış, 1949'da Marshal yardımı ile birlikte bölünmüş, Türk - İş'in üyesi bulunduğu ICFTU (Uluslararası, Özgür İşçi Sendikaları Konfederasyonu) kurulmuştur.. WCL ise dalma "dinsel esaslara göre sendikacılık yapılmasını" savunan bir kuruluş olarak kalmıştır. Bugün de böyledir.

WFTU, ICFTU ve WCL tüm çalışmalarında Amerikan sendikacılık akımından soyutlanamamıştır.

Amerika'yı ICFTU'dan uzaklaştıran olgu sadece Üçüncü Dünya ülkelerinde sosyalizmin başarısı değildir. Aynı dönemnde Batı Avrupa'da sosyal demokratik partiler de doğuya açılmakta, işçi kuruluşları "Avrupa entegrasyonu amacı" çerçevesinde sosyalist ülkeelr işçi kuruluşları ile bütünleşebilmenin yollarını belirlemeye çalışmaktadır.. Ortak Pazar ülkelerinin işçi kuruluşları bir yandan ICFTU üyeliğini sürdürürken, öte yandan, Fransız ve İtalyan sosyalistlerine kapılarını açan "Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC)"nu kurmaktadır. Üstelik, bu "yeni" kuruluşun isminde ICFTU'nun aksine "özgür" kelimesi de yoktur. Bu da, çoğunluğu sosyalist ülkeler sendikalarının teşkil ettiği WFTU için, "sun'i ayrımları giderici" ve "bütünleşmeye olanak verici" yönde, olumlu bir adımdır.

Amerika'yı çileden çıkaran işte bunlar olmuştur... Hoş, Amerika ICFTU'yu terketmiştir ama, işçi hareketinin bütünleşmesini önleme çabasına son vermemiştir, Yeni oltalar hazırlamıştır. Amerika Şide ve Tunç gibilerin takılacağı : Asya, Afrika ve Güney Amerika'da kurulan "hür" çalışma enstitüleri gibi... AAFLI (Asya - Amerika Hür Çalışma Enstitüsü) bunlardan birdir ve AAFLI oltasının ucunda Türk sendikacılığının önemli bir kesimi saltanmaktadır.

"Avrupa'da sonuncu olacağımıza Asya'da başta olalım.." tezi ile yola çıkan Halil Tunç ve ekibi 1973'te toplanan Türk-İş Genel Kurulu'ndan bu yönde karar çıkarmayı başarmıştır. Böylece Türk - İş, Vietnam, Güney Kore, Filipinler, Endonezya, Tayland, Malezya gibi "sendikacılıkta devrim" (!) yapmış ülkeler safına sokulurken Amerika'da kazanılmış işçi kuruluşları" listesinden Türkiye'nin çıkmasını sağlayıvermiştir.

1976 dünyasında, ister sosyalist ister kapitalist ülkelerde yaşasınlar, işçiler, ulusal düzeyde de, uluslararası alanda da birleşmenin, bütünleşmenin yollarını aramaktadırlar.

Üç - beş sözde -işçi lideri.. Bir Halil Tunç, bir Sadık Şide bunun Amerikan sendikacılığı adına önlenmesinde başarı kazanabilir mi?

Hiç sanmıyoruz.

iş yasasının demokratikleştirilmesi

▪ İşçiler, emeğin korunması, sendikal hakların sağlamlaştırılması, bu kazanımların yasalara girmesi için de mücadele ediyor. Bu mücadele, sömürüyü kaldırma mücadelesine eşlik ediyor onun bir parçası oluyor...

▪ Burjuvazinin hukuk anlayışı bunalım geçiriyor. Bu bunalımın kaynağı kapitalizmin genel bunalımının büyümesidir. İşçi sınıfının mücadelesi, kapitalist hukukta gedikler açıyor; burjuvazinin hukuku reddeden gerici yüzündeki örtüyü kaldırıyor.

Emperyalizmle bağlaşma içindeki tekelci burjuvazi sömürüsünü sürdürebilmek için her alandaki baskı ve saldırısını yoğunlaştırıyor. Burjuva demokrasisi ile faşist terörü birleştiriyor. Faşizmi tırmandırmanın hesaplarını yapıyor. Yaşamanın bütün alanlarında demokrasi düşmanı çehresini su yüzüne çıkarıyor. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halk faşist biçimli yönetimin çemberine sokmayı planlıyor. Buna yelteniyor.

Kısacası ,işbirlikçi tekelci burjuvazi, işçi sınıfının ve tüm emekçi halkın büyüyen mücadelesi karşısında burjuva demokrasisinin kendisini reddediyor. Devlet aygıtını hızla faşistleştirmeye girişiyor. İşçi sınıfının sendikal haklarını budamak için yeni planlar tezgârlıyor. Demokratik hak ve özgürlüklerin üzerine yürüyor.

İşbirlikçi sermayenin saldırısı "iki düzeyde yoğunlaşıyor : işyeri düzeyinde ve devlet düzeyinde."

İşyeri düzeyinde, sermaye, işyerlerinde karar alma mekanizmalarını iyice ototiter yapıyor. İşçileri bir anda ve toplu olarak kapı dışarı edebilmeyi istiyor. Onları açlığa ve işsizliğe mahkûm edebilmeyi tasarlıyor.

Devlet düzeyinde ise, işbirlikçi burjuvazi devlet aygıtını, işçi sınıfının ve öbür emekçi halkın sömürülmesini artırmada kullanmak istiyor. Hayatın, bütün alanlarına müdahalelerde bulunuyor.

Bu anti-demokratik baskı ve saldırı karşısında işçi sınıfının demokrasi mücadelesi gündemde değer kazanıyor.

İşçi sınıfı bir yandan sömürüsüz ve baskısız bir dünya için, siyasal iktidar için mücadele veriyor. Öbür yandan, demokratik hak ve özgürlüklerin sınırlarını genişletmeks için mücadele veriyor. İşbirlikçi - tekelci burjuvazinin ve onun siyasal iktidarının, burjuva demokrasisini sadece kuru bir iskelet durumuna indirme çabalarına karşı çıkıyor. Siyasal örgütlenme ve mücadele özgürlüğünü sağlamak için, sendikal özgürlüklerini genişletmek için atılıyor. Burjuva demokratik özgürlüklere de sahip çıkıyor.

Sömürüyü kaldırma mücadelesinin bir parçası olan bu atılım, işçi sınıfının demokrasi mücadelesi olarak beliriyor. Yani siyasal mücadeleyi bütünlüyor.

İşçi sınıfımızın sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK demokrasi mücadelesinde önem kazanıyor. Yanısıra, işçi sınıfımızın DİSK çatısı altındaki sendikal birliği önem kazanıyor. DİSK çatısı altında birleşen işçi sınıfımız işbirlikçi burjuvazinin reddettiği demokrasiye de sahip çıkıyor.

DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN ARACI OLARAK HUKUK

Bu mücadelede hukukun yeri önemi nedir?

Kapitalizm şartlarında hukuk, bir yanıyla, kapitalist üretim ilişkilerini formüle eder. Burjuvazinin sömürü ve baskısını "yasallaştırır."

Bu yanıyla hukuk, burjuvazinin siyasal iktidarının iradesidir. Onun çıkarlarını "düzenler". Yani kapitalist sınıfın sömürü ve baskı aracıdır.

Fakat hukuku sadece bu yanıyla ele alırsak, kapitalizm şartlarındaki demokrasi mücadelesine sırt çevirmiş oluruz. Kapitalist hukukun içinde demokratik gedikler açma görevine, onu demokratikleştirme görevine yan çizmiş oluruz.

"Madem ki kapitalist hukukun içinde yaşıyoruz, kapitalist hukuk da burjuvazinin çıkarlarını düzenliyor, öyleyse hukuku demokratikleştirmeye gerek yok", gibi yanlış bir anlayışa düşeriz.

Bu anlayış niçin yanlıştır?

Yasalar, kapitalist sınıfın siyasal iktidarlarının "iradesinin" dışlaştığı, ortaya çıktığı "düzenleyici" metinlerdir. Ama işçi sınıfı yasalarda mevcut bu niteliği sınırlamak için, yasaları işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda değiştirmek için mücadele etmelidir. Kazanımlarını kapitalist hukukun içine sokmalıdır. Sendikal haklarını kısıtlayıcı yasal engelleri de kaldırmalıdır.

Bu yöndeki her başarı, ikili bir anlam taşıyor : Bir yandan işçi sınıfı bu demokrasi mücadelesi içinde eğitiliyor. Her adımı, onun için okul oluyor. Öbür yandan, her yasallaşan kazanım, demokrasi mücadelesini daha ileriye götürmek için manivela oluyor. "Bir mücadelenin meyvası olan hukuk, aynı zamanda bir mücadele temeli oluyor."

İŞ YASASININ ANTİ - DEMOKRATİK NİTELİĞİ

Yürürlükteki İş Yasasında, kapitalist işverene sınırsız olanaklar tanıyan birkaç madde vardır ki işçilerin çalışma güvencelerini ve sendikal haklarını tehdit altında tutuyor.

Bu başlıca kilit maddelerden birisi, İş Yasasının 13. Maddesidir. Bu madde, kapitalist işverene, hiç bir neden göstermeden işçileri kapı dışarı etmek olanağını tanıyor.

Burada, işçiyi kapı dışarı etmek isteye işverenin uyacağı tek şart vardır : Ye işçiye belirli bir süre önceden ona işten atacağını bildirecektir ya da işçiyi yanında çalıştırmayı gereken o sürenin ücretini ödeyerek onu anında kapının dışına koyacaktır.

Binlerce örneğin tartışma götürmez bir biçimde kanıtladığı oldu şudur : İşverenler, sendikal haklarını kulanan işçileri tek tek ya da toplu olarak işten atmak için 13. maddeyi işletiyorlar. İş yasasında kendilerine sunulmuş bu kulptan yararlanıyorlar. Böylelikle, işçilerin Anayasa'da yazılı çalışma hakları ve sendikal hakları, bu kazanımlar, bir çırpıda İş Yasasının 13. maddesiyle budanabiliyor .Patronlara bir taşla iki kuş vurma olanağı sunulmuş : Söyle ki : İşçileri işsizli,e ve açlığa atarken onların sendikal haklarını da dinamitliyorlar.

İkinci olarak, İş Yasasının 17. Maddesi, yasadaki anti-demokratik ve işçi düşmanı düşüncenin bir parçasını oluşturuyor. Bu maddede, belirli durumlar sayılmış. Bu durumlardan birisi gerçekleştiğinde işverenin işçilerin işlerine son verebileceği yazılmış. Bu durumlar, son derece bulanık, esnek, nereye çekersen oraya gidecek biçimde dile getirilmiş

Sözgelişi, işçi, işverenin ya da onun ailesinden birinin "şeref ve namusuna dokunacak" bir şey söyler ya da yaparsa, işine hemen tazminatsız son verilebilir. İşçi işverenin "güvenini kötüye kullanırsa, hırsızlık yaparsa" işine hemen tazminatsız son verilir.

Burada birkaç örnekle mantığını ortaya koyduğumuz 17. Madde, iki yüzü keskin bir bıçak olarak kullanılıyor. Şöyle ki : Hem işçileri, işsizliğe ve açlığa salıyor hem de işçilerin sendikal haklarını buduyor.

İşçinin "savaştığına", "hırsızlık yaptığına", "işverenin güvenini kötüye kullandığına", "şeref ve namusuna dokunduğuna" kim karar veriyor?

Uygulamada buna işveren karar veriyor. Bunlarla suçlanan işçinin işine hemen tazminatsız son veriliyor.

Gerek 13. madde gerek 17. madde işçi sınıfımızın öbür yasalardaki kazanımlarını da tehdit ediyor. Sermayeye dilediği zaman kullanabileceği bir silah sunuyor.

Nasıl?

Sendikalar Yasasında genel olarek işçi sınıfımız için önem taşıyan bir kazanım formüle edilmiştir. Şöyle ki : bu yasanın 19. maddesi işçilerin sendikal faaliyetleri için bir güvence (teminat) getiriyor. Buna göre işçiler işe alınırken sendikal nedenle aralarında ayırım yapılamaz. İşçilerin işine sendikal nedenle son verilemez.

Kısaca, Sendikal Yasasının 19. maddesine göre, işçilere sendikal baskı yapılamaz. Bu işçi sınıfımız için bir kazanımdır.

Fakat kapitalist işverenler bu yasanın bu maddesini şöyle bir yoldan dolanarak bu kazanımımızı yok edebiliyorlar : İşyerlerindeki işçilerin işine İş Yasasının 13. maddesine dayanarak son verebiliyorlar. Ya da "her yere çekebilecek lâstikli" 17. maddeye dayanarak yine işçileri kapı dışarı koyabiliyorlar.

Bu iki kıyım maddesini uygularken elbette, işçilerin sendikalaştığından haberleri olursa, Sendikalar Yasasının 19. maddesine aykırı davranış olacaklar. Çünkü haberleri olursa, işçilerin sendikalaşma ve sendika seçme hakkına sahip olduklarını söyleyen Anayasa'nın 46. maddesine aykırı davranmış olacaklar.

Böylelikle İş Yasasının 13. ve 17. maddeleri işçi sınıfımızın Anayasal ve yasal Sendikalaşma hakkını, bu kazanımı bir anda, yok edebilecek hukuk mekanizmalarını getiriyor.

Üçüncü olarak, İş Yasasının 32. Maddesi yasadaki anti-demokratik zincirin bir başka halkası oluyor. Bu madde, işçilerin ücretlerinden kesilecek "ceza paralarını" düzenliyor. İşgücünü ücret karşılığında satarak yaşamasını günü gününe sürdürmek durumundaki işçilerin "ücretlerinden kesinti yapılarak cezalandırılması" anlayışı anti-demokratik bir anlayıştır.

Dördüncü olarak, işçilerin yasal kazanımlarını çiğneyen işverenlere uygulanmak üzere İş Yasası bir "ceza sistemi" getirmiş. Ama bu "ceza sistemi" kapitalist işveren üzerinde etkin br zorlayıcılık getirmiyor. Genel olarak, para cezası öngörülüyor. Patronların ödemeyi rahatlıkla göze alabildikleri bu para "cezaları" onları, işçilerin kazanımlarını çiğnemekten alıkoymuyor. Ayrıca öngörülen "para cezaları" miktar olarak düşüktür. İşçilerin işverenlerce kapı dışarı edilerek "cezalandırılması" ise binlerce örnekle her gün kanıtlanan bir olgudur.

İşçileri açlığın ve işsizliğin kucağına itmeye ve cezalandırmaya prim veren, işçilerin sendikal haklarını tehdit altında tutan İş Yasasının uygulanmasının denetlenmesi için ise yasada teftiş mekanizması öngörülmüştür.

Bugün Türkiye'de İş Yasasının uygulanmasını "denetleyen ve teftiş eden" 200 kadar iş müfettişi vardır. İş müfettişleri işbirlikçi-tekelci burjuvazinin siyasal iktidarlarının baskısı altında tutulmaktadır. Teftiş sistemi örgütleniş ve işleyiş bakımından anti-demokratiktir. İş Yasasının mantığına hâkim anti-demokratik anlayışı tamamlamaktadır. Sermayeyi denetlemekten uzaktır.

İŞ YASASINDAKİ ANTİ - DEMOKRATİK MADDELERİNİN İŞLEVİ

Özetleyecek olursak, İş Yasadaki anti-demokratik maddeler

1. Sermayenin işçiler üzerindeki baskısını ve işçilerin cezalandırılması anlayışını formüle ediyor.
2. İşçi sınıfının Anayasa'daki kazanımlarını, çalışma güvencesini ve sendikal haklarını tehdit altında tutuyor .
3. İşçi sınıfının demokrasi mücadelesinin önünde anti-demokratik bir engel oluşturuyor.

İŞ YASASINDAKİ ANTİ - DEMOKRATİK MADDELER YASADAN ÇIKARILMALIDIR

Emperyalizmle bağdaşma içindeki tekelci burjuvazinin sömürüsüne ve baskısına prim veren onu yasallaştıran yasalar, yasa maddeleri ve hukuksal mekanizmalar anti-demokratiktir. İşçi sınıfının Anayasaya geçmiş kazanımlarını budayan ve tehdit eden yasa maddeleri anti-demokratiktir.

İşbirlikçi burjuvazinin sömürü ve baskısını sınırlayan her yasa, yasa maddesi ve hukuksal mekanizma ise demokratiktir. Kapitalist hukukun demokratikleştirilmesi yolunda işçi sınıfının öne sürdüğü her istem ,onun demokrasi mücadelesini bütünler, ona hayat verir.

Türkiye işçi sınıfının sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK, 13. maddenin, 17. maddenin, 32. maddenin İş Yasasından çıkarılmasını istiyor.

İşverenleri işçilerin anayasal kazanımlarına uymaya zorlayacak etkin mekanizmaların İş Yasalarına getirilmesini istiyor.

İş teftiş mekanizmasının sermayeye ve onun siyasal iktidarına karşı bağımsızlaştırılmasını istiyor. Demokratik iş teftişi istiyor.

Sınıf ve kitle sendikal örgütümüz DİSK'in 5. Genel Kurul'da aldığı önemli kararlardan birisi de "İş Yasasının demokratikleştirilmesini" gündeme getiriyor. İş yasasının demokratikleştirilmesi mücadelesi geneldeki demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır.

İŞÇİ SINIFI ALEYHİNE İŞVERENLERİN ÇIKARLARINI GÖZETEN YASA TASARILARI GERÇEKLEŞEMİYECEKTİR

ertan andaş

Son günlerde MC iktidarınca hazırlamış ve işveren çevrelerince benimsenmiş olan toplu iş sözleşmeleri yasasındaki değişiklik tasarısı gündeme getirilmiştir. 1976 yılı içinde gerek işveren konfederasyonunun ve gerekse konfederasyonun en güçlü işveren sendikası olan MESS tarafından ücret - fiyat ilişkilerini konu alan kongre kararları ve raporlarında belirtilen işçi haklarını kısıtlayıcı önerileriyle çıkarları doğrultusundaki yasa teklifleri bugün cephe hükümetince Yasa Tasarısı şekline getirilmiştir.

Cephe Hükümeti fiyat artışlarının işçi ücretleri artışlarından doğduğunu, bu dengesizliği önlemenin ancak toplu sözleşme düzenini değiştirmek olduğu iddiasıyla işçi hak ve isteklerini sınırlayıcı hükümler getirmek amacına yönelik çalışmalarını başlattığı görülmektedir. Merkezi toplu iş sözleşmesi, kurulu ve ücret fiyat ve gelirler kurulu adı altındaki demokratik işçi taleplerini kısıtlayıcı kurumları yasalaştırmak isteyen MC Hükümeti açıkça işverenlerin istekleri doğrultusunda olduğunu kanıtlayıcı girişimleri sürdürmektedir. İşçi sınıfının demokratik ve ekonomik taleplerini önleyici yasaların çalışma hayatına sokulmak istenmesi sermayedarların soygun düzenindeki ortaöğı MC iktidarının hazırladığı yasa tasarıları işçi sınıfının güçbirliği ve dayanışması karşısında gerçekleşemiyecektir.

Artan Enflasyonun ekonomiyi çıkmaza sokmasını İşçi ücretlerinin artışına bağlayanlar ilkönce İşçi ücretlerini kısıtlayan yasa tasarıları yerine fiyatların sorumsuzca artmasını ve aşırı kârları önleyici tedbirleri almaları gerekir. İşçilerin 1975'de ücret artışları % 16,5 iken ülkemizde fiyat artışlarının % 20 olduğunu görmezlikten gelenler asıl niyetlerinin işverenlerden yana olduklarını gizlemek istemektedirler. Kamu ve Özel kesimde çalışanlarda ilgili ücret fiyat ve gelir artışlarını düzenlemek amacıyla yeni kurullar oluşturulması, bazı iş kollarında grevleri önleme çalışmaları, çalışanların bağıtlanacak sözleşmelerinin tek elden yürütülmesi tasarıları, işverenlerin grevlere karşı dayanışma aidatlarını arttırarak işçi sınıfına daha güçlü işveren sendikası olarak karşı durulma tedbirleri, işçi sınıfının ve örgütleri olan devrimci sendikaların sert tepkileri ile karşılaşacaklardır. Sermayedarların soygun düzenindeki ortaöğı MC iktidarının hazırladığı yasa tasarıları işçi sınıfının güçbirliği ve dayanışması karşısında gerçekleşemiyecektir.

MC Hükümetinin Sosyal İşlerle Görevli Başbakan Yardımcısı Sayın Fevzioğlu geçtiğimiz günler içinde Türkiye'nin en büyük işçi kuruluşu Türk - İş'i ve onun Genel Başkanı Halil Tunç'u ziyaret ederek MC Hükümeti adına işçi hak ve özgürlüklerinin kısıtlanmıyacağı teminatını verdi Tunç'la Feyzioğlu'nun Televizyon kameraları önünde boy gösterileri, ekrana aksettirildi. Nabza göre şerbet vermekte usta iki şöhret birbirlerini onore etmek için bir hayli gayret sarfettikleri görülüyordu. İşveren Sendikaları yöneticileriyle görüşmelerde fütursuzca toplu Sözleşme düzeninin ülkemizde Enflasyon hızını arttırdığını iddia eden Fevzioğlu'nun İşçi sınıfının sözde liderine işçi haklarının kısıtlanmıyacağı konusunda güvence veriyor, Tunç'ta bu görüşmeler sonucu işçilerin endişelerinin kalktığından söz ediyordu.

Bugüne dek esen rüzgâra göre istikamet değiştiren Tunç'un kapalı kapı ardlarında süren bu iki saatlik görüşmelerde Fevzioğlu'na Türkü - İş'in CHP'yi desteklemesinin söz konusu olmadığı yolunda da güvence verdiği, Güven Partisi koridorlarında tartışılıyor.

Her şeyleri ile Sermayenin yanında olan MC Hükümetinin bu etkili ve yetkili Başbakan yardımcısının güvencesi bizce yeterli değildir. Çünkü MC Hükümeti işçi Hak ve Özgürlükleri konusunda söylediklerinin daima tersini yapmıştır, bunun örnekleri sayısızdır.

Yukarı'da da ifade ettiğimiz gibi nekadar, Türk - İş'le MC Hükümeti işbirliği içinde olursca olsun, Sermayedarların hesapları suya düşecek, işçi sınıfı, aleyhine tezgâhlanan oyunları bozulacaktır.

deniz emekçileri

dr. turhan temuçin

Balık tutmak ne eğlenceli iştir! Yaz tatilini deniz kıyılarında geçirenler ellerinde birer izmarit oltası, iskele üstlerinde, tekne küpeştelerinde iskandili denize koyverip oltayı çalınıp dururlar. Ak izmaritler, iri izmaritler iğneye takıldıkça acemice, komikçe oltayı toplar ve sonra birbirine :

— Vallahi azizim, ne iş be! Temiz hava dersen var, eğlence dersen var, para dersen hepsinden çok var. Emekli olunca alacaksın bir tekne, yerleşeceksin bir balıkçı köyüne. Hem eğlen, hem para kazan. Gör bak parayı, derler. Ve sonra birbirlerini onaylarlar :

— Doğru azizim, doğru. Denizde çok para var. Balıkçılık hem çok zevkli ve hem de çok paralı bir iş!

Bu tatlı su balıkçıları, bu kent beyleri kentlerindeki tüm namussuzca kazanılan paraları ve hatta kendilerinin avantadan cebe indirdiklerini unuturlar da iskele üstlerinde, tekne küpeştelerinde tuttukları balıklardan balıkçılığın ne kolay bir iş olduğunu, balıkçılıkta ne bol para kazanıldığını çıkarmağa uğraşırlar. Gözleri balıkçıların kazandığı paralara dikilir kalır.

Armutlu, Gemlik körfezinin güzeller güzeli bir balıkçı nahiyesi. Her yıl tatilimi orada balıkçı dostlarla geçiriyorum. Ve her yıl Armutlu'da deniz hiç değilse bir kez kaçak bir hava yapar. Yani ani bir fırtına çıkar. Bu kaçak havaya yakalanmamak gerekir. Hiç şakası yoktur işin. Devrilir gider tekne. İşin kötüsü, kaçak hava olmadan önce hava çok sıcaktır ve deniz de alabildiğine güzeldir. Bizim amatör kent balıkçıları vururlar kendilerini denize. Yılların kavruk balıkçıları kaçak havanın kokusunu çok önce alırlar. Hemen çevreyi uyarmağa başlarlar. Örneğin Mustafa Öksüz reis :

— Bu gün denize çıkmağa gelmez. Söyleyiver bildik kişilere de çıkmasınlar der.

Söyleriz, onlar da söylerler. Uyarırız. Ama iskelede İzmarit avlayanlar, ufak botlar da çapari sallamağa çıkanlar, kısa süre de denizden de anlar oldukları için aldırış etmezler, hatta ukalâlaşırlar :

— Boşversene sen! Bu havada, bu denizde eğer batacaksak, batalım gitsin!

Mustafa Reis de öfkelenir :

— Bırak, koyver yakasını gitsin.

Temmuz'un son günü hava alabildiğine sıcaktı. Dilimizin döndüğü kadar uyardık, emekliliklerinde balıkçılık yapıp, para kazanacak olanları. Ama dinlemediler. Güle oynaya açıldılar denize. Onlara daha oltalarını suya sallamamışlardı ki hava patladı. Ama ne hava! Bilemediniz beş - on dakika sürüyor bu. Yarım saat sürse bırakın denizde, kıyıda bile sağlam tekne kalmaz.

Bizim balıkçı olmak için emekliliğini bekleyen arkadaşların halini görmek gerekir. Teknelerinin, botlarının içinde can havliyle koşuşuyorlar, kürekler, gömlekler "imdat" anlamına sallanmağa başlıyor ve alabildiğine bağırıyorlar. Sonra Mustafa Reis Motoru "Artan'a atlıyor balıkçı olmak fikirlerini çok tan değiştirmiş olan tatlı su balıkçılarını Artan'ın arkasına bağlayıp kıyıya çekiyor. Kıyıda safra çıkarıyor kent beyleri. Gözlerini diktikleri balıkçı kazançlarından çekip, yukarlara kaldırıyorlar ve yemin billâh ediyorlar :

— Balıkçı olmak mı? Tövbeler tövbesi! Bir daha bilmedik havada denize açılmak mı, Allah göstermesin!.

İskele uçlarından izmarit avlayarak balıkçı olmağa karar verenler balıkçılığı öyle hep iskele üstü, bot kıçı balıkçılığı sandıkları için kolay iş sanırlar. Özenirler balıkçılığa. Oysa emeğin en zorunun harcandığı, karşılığında hayatın verildiği bir iştir balıkçılık. Kışın karayel, poyraz ve kar altında koca denizin ortasında ufacık tekne ile voli çevirmek, manyat çekmek donmuş parmaklarla gözlerinden balık ayıklamak, keranlık sularda kıyıdan konulan kerteriz ile şamandıra bulmağa uğraşmak iki kolun, iki elin, iki gözün, iki ayağın işi değildir. Dört kollu, dört elli, dört ayaklı, dört gözlü olmak zorunluğundadır balıkçı emekçileri. Bir el ile yake tutulurken, öteki el ile kaşık oltası çekilecek, üçüncü el sigarayı içecek, dördüncü el de sudan çıkan balığı ayıklıyacaktır. Bir el daha gerekir hatta ki, o da ısınma hareketlerine yardımcı olsun. Gözün biri kerterizi kollayacak, birisi, suları, üçüncüsü yıldızları, dördüncüsü de yakamozu!

Deniz emekçileri bu işi yapıyorlar işte. Yetmeyen organları yerine el olarak dişini, ayak olarak belini kullanarak. Ve karşılığında madrabazların, denizağalarının cebine girenden artan üç - beş kuruş olursa onu da tayfaları ile paylaşıyorlar. Bu yıl sekiz tekne sabaha kadar çalıştı ve balıkçıların, yani o sekiz teknedeki balıkçıların tümünün eline geçen2370 lira idi. Bir bir, tek tek sayarak gördüm bunu.

İskele üstlerinde avladıkları balıklara bakarak balıkçı olmağa özenen kent beylerine, meraklılarına, balıkçıların kazandığı paranın hesabını yapanlara duyurulur.

İŞÇİLER, HALK, BELEDİYELER ve EKMEK SORUNU

AÇIKLAMA

Türkiye'de bir süredir garip oyunlar oynanıyor. Dış çıkar çevreleri ve yabancı sermaye ile içli dışlı hale gelen patronlarımız, yavan ekmek karşılığı çalıştırdıkları işçilerin ücretlerinin yüksekliğinden söz etmekte, yandaşları olan ve iktidarda bulunan bazı siyasileri maşa gibi kullanarak, ücretleri dondurmaya çalışırken bir taraftan da lokmalarımıza el uzatma cesareti göstermektedirler. ABD'nin tahıl fiyatlarını gerekçesiz ve gerekçesiz olarak artırdığı 1972 yılında bu tarafa ekmekler küçülmekte, fiyatlar ise sürekli olarak artmaktadır.

Son olarak Ankara'da Fırın işverenlerinin oynadıkları oyun halkımızı iyice tedirgin etmiş işçiye ve halka karşı silah gibi kullanarak istenen ekmeğin kurşunu namluda kalarak geri tepmiştir, patronlara kartşı verilen ekmek kavgasının ilk raundunu kazanmış görünen Ankara Belediye Başkanı Dalokay tabanın yalnız kendi davası olmadığını ekmek sorununun yurt ve dünya çapında bir mesele olduğunu bilmek zorundadır. Kapitalizmin ve emperyalizmin atom bombası gibi etkili bir silah haline getirdiği, biz işçilerin ise nimet bildiğimiz yere düşünce üç kez öperek anlımıza koyduğumuz ekmek üzerinde oynanan oyunları işçi gözüyle ve devrimci açıdan eleştirebilmek için sedikamız araştırma uzmanları tarafından yapılan bu çalışmanın yararlı olacağına inanıyoruz.

GENEL - İŞ EMEK

Demokrat Parti 1950 yılında iktidara geldiği zaman bir kilo ekmek 36.23 kuruşa satılıyordu. Konuşmaya başladılar mı mangalda kül bırakmayan libarel ekonomi yanlısı politikacılar önceki yönetimi kıyasıya eleştiriyor, iktidarları döneminde ekmek dahil tüm ihtiyaç maddelerini çok daha ucuza satabileceğini idda ederek halkı büyülüyor, siyasal güçlerin artırdıkça artırıyorlardı.

İlk günler öyle oldu. Gereksiz olarak ABD'ndenTürkiye'ye buğday taşıyan şilepler limanlarımıza yanaşarak bazen parasız bazen de yerel para karşılığı Türkiye'yi buğdaya boğuyorlar, parasız sirkenin balden tatlı olacağına inanan iktidar politikacıları da bir taraftan buğday ihraç ederek döviz ihtiyaçlarını karşılıyorlardı. 1955 yılında Türkiye'de ilk ve son defa olarak ekmek fiyatlarının 3 kuruş düştüğü ve 33.33 kuruşa bir kilo ekmek satın alınabildiği görüldü. (Tablo-I Halkımızın görüp göreceği de bundan ibaret kaldı. 1956 yılından sonra yükselmeye başlayan ekmek fiyatları hala yükselmektedir. 1950 fiyatları 100 kabul edilecek olursa 1976 Şubatın da İstanbul da geçerli fiyatlara göre yüzde 1211 artmış olan ekmek fiyatları, Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay'ın önerdiği 510 gramlık somuna 250 kuruş uygulana bilirse yüzde 1352 ve diğer fırın işvereninin önerdiği 440 gram ekmeğe 250 kuruş uygulanırsa yüzde 1567 artmış olacaktır.

1950 lerden bu tarafa Türkiye'de çok sayıda hükümet iş başına gelmiş, çok şey değişmiş fakat, zihniyet değişmemiştir. Kapitalizmin egemen olduğu bir ülkede halkın ekmeğinin bile nasıl acılaşacağını ve zamanı gelince patronların sorumsuz ve korkusuz bir girişimle başkent halkının ekmeğine bile el uzatacaklarını göstermesi bakımından ilginç olan gelişmeleri, iç nedenleriyle birlikte dış kökenlerini de bilerek değerlendirmek işçi sınıfının mücadelesinde önemli bir yer alacaktır Kapitalizmin jandarması, emperyalizmin bilinçli savunucusu ve uygulayıcısı olan A.B.D.'nin ülkemizi tümüyle bağımlı hale getirmek ve kendisine yakın bir sermaye sınıfı yaratarak egemenliği ona teslim etmek için çevirdiği fırıldakları anlayabilmek için bir sıçrayışla 1972 yılına kadar gelmek gerekiyor.

TABLO 1
YIRMI BEŞ YILDA EKMEK FIYATLARI ARTIŞI VE ANKARA EKMEK DARLIGINDA ÖNERILEN FIYATLAR

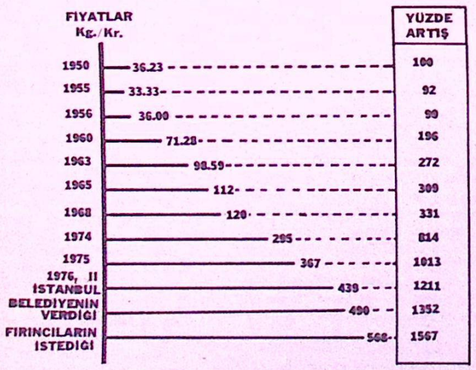

KAYNAK :
HÜRRIYET, 6 ŞUBAT 1975

EKMEK SILAH OLUNCA

1970'lere kadar üretim artıklarıyla yoksul ülkelere insancıl bağışlarda bulunan karşılıksız başlattığı yiyecek yardımlarını bir noktada dolar karşılığı sağlanabilen zorunlu ihtiyaç maddeleri haline dönüştüren ABD. 1972 yılında hiç neden yokken elindeki bütün buğday stoklarını tüccara devretmiş ve kendisinden yardım isteyen toplumları işbilir tacirleri karşı karşıya bırakmıştır. Kâr ve çıkarları ötesinde hiçbir insancıl değer taşımayan Amerikan ticaret burjuvazinin cevabı kesin olmuş, parayı ve ren düdüğü çalar teraneleri ile başlayan ilişkiler, giderek fiyatların da aklın almayacağı biçimde yükselmesi sonucunu getirmiştir.

Amerikalı politikacı bunun nedenlerini petrol üreticisi ülkelerin (OPEC) petrol fiyatlarını yükseltmesiyle izah ediyor. Makine gücünün kaynağı olan petrol pahalılaşınca, buğday, mısır ve pirinç fiyatları da elbette yükselecek, petrol için ödenen yüksek fiyatlar böylece karşılanacaktır. Petrolün makinesinin, buğdayın insan gücünün kaynağı olduğunu iyi bilen buğday ihracat çısı ülkeler 1972 yılında başlattıkları paha lılaşma kampanyasını 1974 yılına kadar sürdürmüşler böylece 1971 yılında bir tonu 62 dolara satın alınabilinen buğday, Şubat 1974 de 220 dolara yükseltmiştir. (Tabela-II Aynı süre içinde bir ton pirinç 129 dolardan 575 dolara, bir ton mısır 58 dolardan 131 dolara yükseltilmiş bulunuyordu.

Birçokları tutumun nedenlerini anlayamadılar. 1973 yılında fiyat artışları daha da hızlandı. ABD pirinçleri Uzak Doğu Ülkelerini, Mısırla Lâtin Amarika Ülkelerini Buğday ile de Orta Doğu'ya diğer buğday tüketicisi ülkeleri açıkça tehdit ediyor, bir zamanlar cömertçe dağıttığı üretim artıkları için görülmemiş fiyatlar talep ediyordu. ABD ve onun parelelinden çıkmayan bazı tahıl üreticisi ülkeler yeni fiyatlardan kısa zamanda etkilendiler. Sonra - 64 ve benzeri yüksek verimli tohumları yurduna sokup gübre, tarım, ilâcı tarım alet ve makineleri bakımından tamamen bağımlı hale gelmiş olan toplumlar iki aşamadan birini seçmek,ya ABD'nden yüksek fiyatlarla buğday, mısır, yerine göre pirinç almak zorunda kaldılar, ya da ırgatlığını üstelenerek yükselen tarım giderleriyle üretime geçtiler. Her ikisi de aynı yola çıkan bu girişimlerin hiçbiri umulan sonuçları vermedi. Birçok ülkede ekmek, pirinç ve mısır fiyatları yükseldi ve ihtiyaç maddelerine de yansıdı.

1973 yılında Türkiye'de iktidara gelen Ecevit Hükümeti 12 Mart'ın enkazı üzerine kurulmuştu. Sermayesinin bütün azgınlıklarını sergilediği işçi ücretlerin düşük tutarken ekmek dahil birçok besin maddesi fiyatlarına korkunç ölçülere göre arttırıldığı tutuklamalar, suçlamalar ve işkencelerle donatılmış faşist dönemin ardından pahalılığın gelmesi, işçinin, köylünün yoksulun tek besini olan ekmeğin daha da pahalılaşması zulme eklemek olacağından, işbaşındaki hükümet ekmek fiyatlarına aynı düzeyde tutabilmek için Devlet hazinesinden destek sağladı, Fakat bu uygulamayı da yozlaştırmayı çok iyi bilen patronlar CHP-MSP koalisyonunu izleyen dönemde bildiklerini yaptılar. Üreticiyi düşük taban fiyatları, tüketiciyi de yüksek fiyatlar üzerinden kısakaca alan bir politikacı gurubu, 12 Mart öncesinin düzenini yeniden kurdular ve işletmeye başladılar. Ekmek fiyatları hızla artmaya devam ederken, pirinç, mısır ve diğer tahıl fiyatları da yükseliyor, kaçış için boşluk bırakılmamış bulunuyordu.

Ford Birleşmiş Milletlerin konuyu tartıştığı bir oturumda bundan böyle besin maddelerini silah olarak kullanacaklarını ve Amerikan çıkarlarına ters düşen toplumların açlıkla yola getirileceklerini yüzü kızarmadan söyleyebildi. Oysa bu silâh 1950'lerden beri kullanılıyordu ve ilk denemelerin yapıldığı ülkeler arasında Türkiyemiz de vardı. Kutupta yaşayanlara buz dolabı tereciye tere satabilecek kadar usta bezirganlar olduklarını daha iyi anladığımız Amerikalı dostlarımız bir zamanların buğday ihracatçısı Türkiye'yi de başkalarına muhtaç ve ekmeği üzerinden bağımlı bir toplum haline getirdikten sonra bize buğdayı satmakta nazlanmaya başladılar. Toprak Mahsulleri Ofisi yöneticileri sosyalist ülkeler dahil çalmadık kapı bırakmadılar. Giderek yükselen fiyatlar üzerinden satın aldığımız buğdaylarla yapılan ekmeklerin fiyatları da yükseliyor. işçilerin, köylülerin lokmaları azalıyordu.

(TABLO 2)
SON YILLARDA BAZI TEMEL BESİNLERİN İHRAÇ FIYATLARI

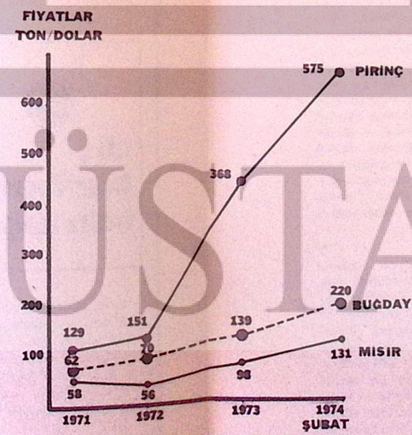

ANKARA'DA EKMEK UN, PİRİNÇ FİYATLARI

YILLAR	EKMEK	BUĞ UNU	PRİNÇ
	Kg/Kr.		
1971	162	226	521
1972	170	299	598
1973	197	315	1012
1974	240	522	1195
1975	368	633	1236
1976 (II)	439	666	1262

KAYNAK : DIE

KAYNAK :
BIRLEŞMIŞ MILLETLER BESIN KONFERANSI, 1974

(TABLO 3)
1965 - 1975 YILLARI ARASINDA EKMEK VE BEYAZ PEYNIR FIYATLARINDA ARTIŞLAR

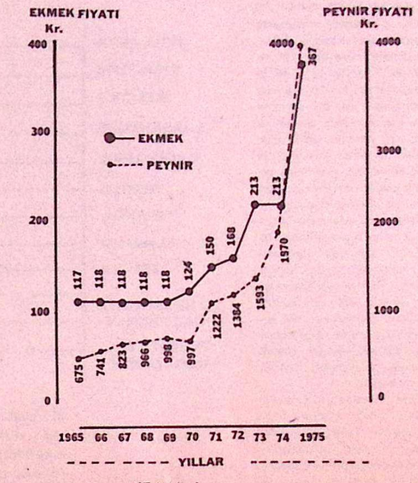

Kaynak : DIE Verileri.

EKMEK PEYNIR

Halkımızın beslenme biçimini bilenler işçinin ve yoksul halkın temel besinlerinin başta ekmek olmak üzere, peynir, zeytin, sovan, yerine göre karpuz, üzüm yeşil biber tarhana, bulgur, bazlama, gözleme gibi boş kalori kaynaklarından oluştuğunu da bilirler. İşçilerin çoğunluğu işçi ücretlerinin düşünülmeyecek kadar düşük olması nedeniyle aileleriyle birlikte ekmeği ekmeğe katık ederek beslenirler. Elimizde bunu doğrulayan pekçok kanıt vardır.

Türkiye'de et, balık, meyva ve nadir sebzeler ile süt ve sütten yapılmış yiyecekler burjuvazinin besinidir. Bir zamanlar işçinin katığı olan peynir de işçilerin önünden çekilmiş, süt, yoğurt ve her tür peynir patron sofralarını süsleyen besinler haline gelmiştir. AP'nin işbaşına geldiği 1965 yılından bu tarafa işçinin temel besini olan ekmek ve peynir fiyatlarındaki artışlar (Tablo-III) de gösterilmiştir. On yıllık süre içinde bir kilo ekmeğin 117 kuruştan 367 kuruşa, bir kilo beyaz peynirin 675 kuruştan 4000 kuruşa kadar yükselmesi, ücretlerin aynı hızla arttırılmamış olması başta çalışanlar olmak üzere yoksul çoğunluğa çok zor koşullarla istekletmiş, bu yükselişler yerli ve yabancı çıkarcılarla aracıları, tefecileri ve onlara destek olan politikacılarla yakınlarını ve hısım akrabalarını zengin ederken, gizli açlık ve yetersiz beslenme dönemini yaşıyan halkımız gerileyerek yalın açlık dönemine sokulmuştur.

KÜÇÜLEN SOMUNLAR

Demokratik ülkelerede kapitalizm ve özellikle ilkel kapitalist üretim biçimi egemen ise, sermaye güçleri parayı siyasal gücü ele geçirmek için araç gibi kullanılarak iktidarı kontrol altına alabiliyorlar. Bu mümkün olduğu taktirde halka karşı her türlü oyunu tezgahlama ve sonunda gene halkı suçlama olanağını da kavuşmuş olan patronlar yabancı sermaye güçleride bütünleşerek oyun üzerine oyun tezgahlamakta, sermaye birikimini hızlandırmaktadır.

Gelişimler Türkiye'de de böyle olmuştur. 1965 yılında Morrison Firması müteahhitliğinden Başbakanlığa getirilen Demirel ile temsilcisi olduğu zihniyet önce halka özellikle işçiler, köylüler, yoksul çoğunluğu oluşturan ezik halk yığınlarına şirin görünmek için ekmek fiyatların ucuz tutmaya çalışmış, tüm geri ülkelerde uygulanan aldatıcı yöntemlere başvurumuştur.

1965 yılında bir günlük ortalama ücreti karşılığı 18.4 kg. ekmek satın alabilen sigortalı işçiler, AP iktidarının beşinci yılı olan 1970 *yılında 29.4 Kg., başka deyim*

TABLO 4
1965 - 1975 YILLARI ARASINDA SİGORTALI BİR İŞÇİNİN BİR GÜNLÜK ORTALAMA ÜCRETI KARŞILIĞI SATIN ALABIDIĞI EKMEK VE BEYAZ PEYNIR MIKTARI. (GÜN/KG.)

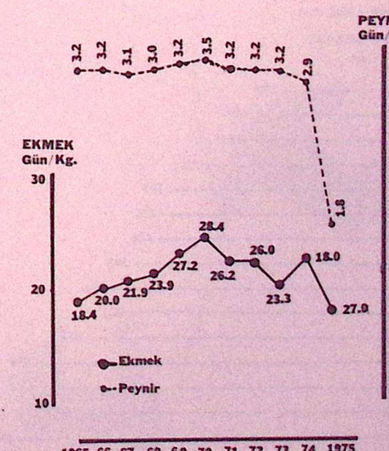

Kaynak : DIE ve SSK verileri.

TÜSTAV

İŞÇİLER, HALK, BELEDİYELER ve EKMEK SORUNU

le 10 kilo fazla ekmek satın alabiliyorlardı. Katık olmasa da bol miktarda ekmek yiyerek, karnı bilimsel anlamıyla doyması da şişirerek nefsini körletebilen işçiler durumdan pek şikayetçi değildiler. Ancak olaylar gelişti ve 1971 yılının 12 Martında arkasında kâra doymayan sermaye güçlerinin bulunduğu sonradan anlaşılan faşist bir darbeyle karşı karşıya kaldık. Bu dönemde iktidarda bulunanlar fiyatların hızla artmasına seyirci kalıyor, toplu sözleşmeleri erteleyerek işçi ücretlerinin yükselmesini engelliyorlardı.

Bunun sonunda ekmek fiyatları yeniden yükselmeye başladı. (Tablo-IV) Ancak kurnaz politikacılar fiyatları artırmıyor ve olayları halkın gözünden kaçırmak için ustaca bir yöntem uygulayarak gramajı düşürüyor, somunları küçülterek ekmek fiyatlarını yeniden ayarladıklarını ifade ediyorlardı. Halk olup bitenlere seyirci kalmak zorundaydı. Sesini çıkaranın tutuklandığı, sorguya çekildiği, işkence gördüğü bu dönemde insanlar yarı aç kalmayı işkence görmeye tercih etme zorunda kaldılar.

Halktan yana bir siyasal partinin 1973 seçimlerinde çok sayıda milletvekili ile parlementoya gelmesi ve CHP-MSP koalisyonunun kurulması ile ülke dışındaki fiyat artışlarının etkisinden kısmen kurtarılan halkımız ve bir günlük ortalama ücret karşılığı 23.3 Kg. ekmek satın alabilen işçiler Eçevit'in Başbakanlığı döneminde yeniden 27.0 Kg. ekmek satın alabilecek koşullara ulaştılar. Ancak bu uzun sürmedi. MC'nin yamalı bir bohça gibi yeniden iktidara gelmesi ekmek somunlarının yeniden küçülmesine ve işçilerin bir günlük ortalama gelirleri ile 18.0 Kg. ekmek satın alabildikleri bir bunalım döneminin başlamasına neden oldu. Ekmekle birlikte peynir, sovan, zeytin, meyve ve sebze fiyatları da görülmemiş ölçülere göre arttırıldı. Sonunda Başkentte fırın işvereninin Dalokoy'a karşı açtıkları mücadeleye tanık olduk. Patronlar ekmek fiyatlarını daha da artırmak, milyonlarca insanı devri daim makinesi gibi yemeden çalışmaya zorlamak, çıkarlarını daha da büyütmek istiyorlardı. Bu mücadele sırasında yumruk kadar sandeviç ekmekleri 75 kuruşa, avuç kadar kaçak pideler 250 kuruşa satıldı. Bunalım 10 gün sürdü. Vurguncular bu arada yeni milyonlar kazandılar.

NEDEN EKMEK?

Halkımızı ve toplumsal uyanışa öncülük eden devrimci işçi kitlelerini bunaltmak, sindirmek ve susturmak için neden ekmeğin seçildiği ve büyük oyunun bu besin maddesinin çevresinde oynamakta oluşunun sebepleri araştırılmaya değer. Bilindiği gibi halkımız herşeyden çok ekmek tüketmektedir. Yüzyıllar boyu sürüp gitmiş olan yoksulluktan kaynaklanan bu gelenek, değiştirilmesi güç bir davranış olmuştur. Oysa çok miktarda ekmek ve az miktarda et, süt, yumurta, balık tüketerek beslenmenin iyi birşey olmadığı ve bunun dengesiz beslenme, gizli açlık veya yalancı tokluk denilen durumu yol açarak, vatandaşın hastalıklara direnme yeteneğini azaltacağı, zeka seviyesini düşüreceği, nufus artışını hızlandıracağı işvereni düşüreceği, toplumsal davranışı etkileyeceği bilinmektedir. Ancak kapitalizmin kurmayları halkın uyuşturulması için ekmeği bir süredir silah gibi kullanmakta ve bu silahın namlusunu 1950'lerden beri halkımızın beynine doğrultmuş bulunmaktadırlar. Bu nedenle çok ekmek ve az katıkla beslenme yönetimi son 25 yılda bilerek korunmuştur.

Bazı ülkelerde ortalama bir vatandaşın bir günde tükettiği ortalama buğday miktarını gösteren (Tablo V) incelenecek olursa durum daha iyi anlaşılır.

Dünya nimetlerinin kaymağını çalan, emperyalizmin ve kapitalizmin karmaşık oyunları ile başka toplumları sömürerek *elverişli ekonomik koşullar oluşturmuş* bulunan batılı kapitalist ülkeler genellikle az ekmekle yetinmekte, buna karşın bol miktarda et, balık, süt ve yumurta tüketmektedirler.

Türkiye ele alınan ülkeler arasında en çok ekmek tüketen toplumlardan biridir. Durum böyle olunca neden dolayı ekmek fiyatları üzerinde duruldu ve öncelikle onların fiyatlarının yükseltilmek istendiği de kolayca anlaşılmaktadır. Çünkü Türk halkına en etkin kazıkençok tükettiği ekmekle atılabilir.

Ecevit iktidarının son döneminde margarin yağlarını piyasadan çekerek ve daha sonra fiyatlarını yükselterek halk arasında bunalım ve panik yaratmak, böylece iktidarı yıpratmak için silah gibi kullananlar, bu dönemde halkla işçinin araradan sıyrılmak için silah olarak ekmeği seçmiş, CHP Belediye Başkanlarını zor durumda bırakmak üzere fırın işverenlerinimi harekete geçirmişlerdir. Silah olarak kullanılacak besin maddesi ile zamanı iyi sını açmak, ekmek fiyatlarındaki yükselişi işçi ücrtlerinin artışına 'bağlayarak tayin edenler, şimdi 1977 yılında yapılacak seçim sonuçlarını etkilemeye, sermayenin iktidarda kalmasını sağlamaya çalışıyorlar.

ÇOK FAKAT PAHALI

Halkımızın çok miktarda ekmek tüketmesine karşın ekmeği pahalıya satın alma zorunda bırakılan zavallı bir halktır. Yapılan incelemeler Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkeleri içinde Türkiye'nin ekmeğin en pahalı satıldığı ülke olduğunu gösteriyor. Hollanda'da bir işçi ortalama günlük ücreti karşılığı 59 kilo ekmek satın alabildiği halde, Türkiye'de sigortalı bir işçi 1975 yılında geçerli ücret ve fiyat ilişkileri içinde bir günlük ortalama ücretiyle yalnız 17.. Kg. ekmek satın alabilmektedir. Asgari ücret karşılığı çalıştırılan işçiler ise aynı dönemde yalnız 9 kilo ekmek parası karşılığı 8 saat çalıştırıldığı görülmemiş ve patronlar böylesine insafsız, iktidarlar böylesine ilgisiz olmamıştır. Değişik ülkelerde bir işçinin ortalama günlük ücreti karşılığı satın alabildiği ekmek miktarı ile Türkiye'nin durumu (Tablo-VI) da açık olarak gösterilmiştir.

TABLO 6

AET ÜLKELERİNDE VE TÜRKİYE'DE BİR İŞÇİNİN BİR GÜNLÜK ORTALAMA CARİ ÜCRETİ KARŞILIĞI SATIN ALABİLDİĞİ EKMEK (Gün/TL.)

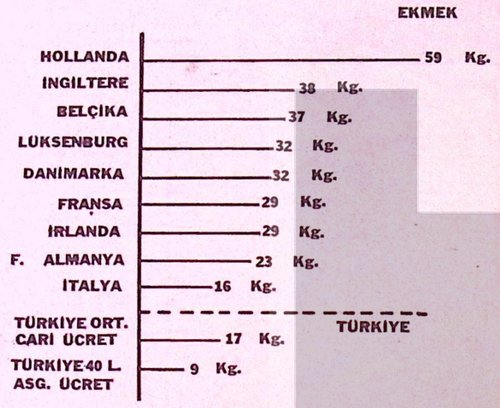

KAYNAK : DİE, SSK, VE AET ANKARA BASIN VE ENFORMASYON BÜROSU, GUARDIAN GAZ. AYRINTILI HABER GAZ.

SONUC :

Buraya kadar okuyucuya aktarılan temel bilgilerle varmak istediğimiz bir amaç var. İşçiler bir süre önce Ankara Belediye Başkanı Dalokay'a karşıymış gibi gösterilmeye çalışılan oyunun ardından neler yaptığını bilmek ve tedbirlerini almak durumundadırlar. Bu oyunun gerçekten halkımıza işçi sınıfına karşı tezgahlanan bir kapitalist oyundur ve bu oyunda ekmeğimiz silah gibi kullanılmaktadır. İşçinin nimet bildiği ekmeği, düpedüz silah haline getirerek siyasal ve ekonomik amaçlarını gerçekleştirmeye çalışanlara karşı yasalar içinde vereceğimiz savaşın ilkelerini ve stratejisini saptayabilmek, olayların gelişimini daha iyi kavramak için bazı ön bilgilerle donatılmamız gerekiyor.

Buraya kadar verdiğimiz bilgilerle bunu yapmaya çalıştık. Bu noktada duracak değiliz. Patronlara kiraladığımız işgücünün kaynağı olan besin maddeleri ve bunları en önemlisi olan ekmek üzerinde oynanan oyunları açıklamak, nasıl sömürüldüğümüzü daha iyi anlayabilmek için yaptığımız araştırmaları size aktaracak Başkentteki ekmek darlığına kadar ilerleyerek kalbimize doğrultulan silahın namlusundaki kurşunu geri döndüreceğiz.

Ekmeğimizle oynayacak kadar ileri gidenlere Anayasa'nın (52) nci maddesine ve yasalara uygun olarak bir ders verebilmemiz için öncelikle bizim öğrenmemiz ve hangi noktadan hangi noktaya getirildiğimizi bilmemiz gerekiyor. Olayları gelecek sayıda da anlatmaya devam edeceğiz.

(GELECEK SAYIDA ANKARA'DA EKMEK DARLIĞI VE ARDINDAKİ NEDENLER.)

BAZI ÜLKELER VE TÜRKİYE'DE BİR İNSANIN BİR GÜNDE TÜKETİĞİ ORTALAMA BUĞDAY

(Gün/ Kişi/Gr.)

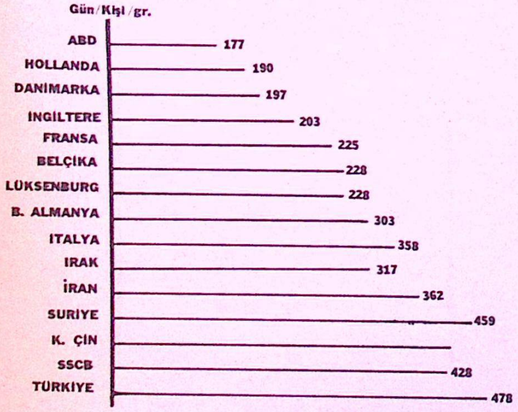

KAYNAK : UN Statistical Yearbook'dan Birlik Haberleri, Sayı 27, 21 Kasım 1975

ÖYKÜ

NUMARA

orhan kemal

İşsiz figüranların çokça girip çıktığı küçücük lokantanın kapısı önünde dikiliyordu. Kirli pardösüsü, harap fötrü, camlarından biri çatlak gözlüğü, niçin takmakta ısrar ettiğine akıl erdiremeliğim, kirden yağlı bir iye dönmüş kravatıyla kaç vakittir dikkatimi çekip duruyordu.

Bir gün o lokantanın, işsiz figüranlarla duvar işçilerinin çokluk veresiye karın doyurdukları o küçücük lokantanın kirli masalarından birinde karşılıklı yemek yemiştik. İnsanın dikkatini çekecek kadar ciddiydi.

Bakmıyordu, hiç kimseye bakmıyordu. Herkese dargındı sanki; ya da bu lokantada bakılmağa değer hiç bir şey yoktu. Ne ben, ne de yemek yerken gülüp söyleyen yorgun işçiler.

Garson yanına gelince : "Kuru fasulye ve kırmızı biber!" dedi.

Korkunç bir açlık içindeymişe benziyordu. Açlığı, kalın kemikli, enli yüzünün çürük yeşilinden belliydi. Bu yeşil, tulum tulum göz altlarına kadar yayılmıştı. Az sonra önüne sürülen kuru fasulyenin sıcak dumanı, yüzündeki çürük yeşili dağıttı. Kalın kemikli, enli yüzü pembeleşti, gözleri hazla kısıldı. Hele garson bir avuç kuru kırmızı biberi fasulye tabağının yanına bırakınca heyecanlandı bayağı Gözleri güldü, ciddî ciddî gerili yüzünün asıklığı yumuşadı, çöp tenekesinde dişe dokunur bir şey bulmuş aç köpek gibi homurdandı.

O gün dikkatimi böyle çekmişti. Ne olur bir kere gözlerini kaldırıp baksın! Bakmamıştı. Çünkü o aylar benim de ondan farkım yoktu. Onunkinin hemen hemen tıpkısı kirli pardösüm, ipe dönmüş kravatımla dikkatini çekemezdim. Bugünse iş değişmişti. Film şirketlerine girip çıkışıyla işsiz figüranlara umut veren, koltuğu çantalı biriydim.

Dikkatini çekmiş olacağım ki, lokantanın kapısı yanından beni yaşlı bir tilki, bir sansar gibi kollamaktaydı. Önüme çıkıp, kibar bir eğilişten sonra birtakım acıklı kelimelerle benden de hasta kızı için yardım isteyecekti. Bunu seziyordum. lokantada bir kap kuru fasulye boyunca gözlerini bir kerecik olsun kaldırıp bakmağa lüzum görmemesine karşılık, bugün önemli kişiydim mutlaka, yanıma sokulacaktı. Çünkü koku sezmişti...

"Dümeni budur, demişlerdi. Veremin üçüncü devresindeki kızı için para ister"

Bir başka gün de yumrukla adam öldürmüş biri olduğunu öğrenmiştim.

Evet, lokantanın kapısı önünde, beni kolluyordu. Konuşmak için yalnız kalmamı beklediğine hiç şüphem yoktu. Bir ara uzaktan uzağa, göz göze geldik. Yüzünün asıklığı yumuşadı, ellerini oğuşturmağa başladı, Yanından geçerken de, iyi günlerinden kalma, son derece kibar bir eğilişle şapkasını çıkarıp, bir sayın baymışım gibi, beni selâmladı. Köftehor, beni kafese koymak için numara yapıyordu. Bunu bildiğim halde gene de ondan geri kalmayan bir kibarlıkla selâmını aldım. Sevindi. Beni de kafese koymuştu sonunda, avları arasında sayılabilirdim, çantada keklik!

Başkalarına yaptığınca sesini yumuşatarak : "Bir istirhamda bulunabilir miyim?"

Hiç bozmadım : "Rica ederim, buyurun..."

Başladı : "Veremin üçüncü devresindeki kızım için yardımınızı rica ederim beyefendi!"

Tam tamına böyle sokulur, böyle istermiş.

Film şirketine girdim. Prodüktörle konuşurken bile gözlerimin önündeydi. Acımıyordum. Veremin üçüncü devresindeki kızına da acımıyordum. Acımak gelmiyordu içimden üzmek istiyordum. Yanıma umutla sokulmuştu, şirketten çıkmamı gene umutla beklemeliydi. Ne çıkacaktı bundan? Hiç belki ama, içimden öyle geliyordu. Çantasında keklik sanmasına içerlemiştim? Belki. Ne olursa olsun, bir yumrukta adam öldürmüş, bir ocak sönmüş, bir cana kıymıştı .Haklı da olabilirdi ama, hiç bir haklı bir cana kıyacak kadar haklı olamazdı. Kaldı ki bu adamın "haklı" olabileceğine de kanamıyordum. Taş kalpli biriydi mutlaka. Belki de hacizler yapmış, dayaklar atmış, küfürler etmiş, sefaletlere karşı bacak bacak üstüne cigara fosurdatmıştı. Çünkü o ufacık lokantada kirli pardösüm, ipe dönmüş kravatım, çekingen halimle önemsiz, karşısında saygıyla eğilmeğe değmez biriydim. Onun için, karşılıklı yemek yediğimiz halde bakmamıştı bile. Kuru fasulye tabağına nasıl abanmıştı? ya atmaca pençesini andıran elleri? Ekmeğe nasıl geçirmişti tırnaklarını! Kuru fasulyeden bir kaşık almağa yeltensem, beni de belki öldürdüğü adam gibi bir yumrukta mahvedebilirdi.

Bunun için üzmek istiyordum onu işte!

Film şirketinden çıktım. Gene oradaydı. Beni bekliyordu. Kapıdan çıkmıştım ki, albayı ,generali değil ,belkide mareşalini selâmlayan bir er gibi sıkı bir esas vaziyete geçti.

Bakmadım bile. İnadıma. Önemli, çok, ama gerçekten çok önemli biriydim de kafam alabildiğine meşguldü sanki. Köşeyi döndüm. Duvarlardaki büyük boy afişlere memnunlukla bakıyordum. Bir numaracının tavına düşmemiştim!

Çok sürmedi memnunluğum.

Birden sol yerimde bir karaltı. Çarpan bir kalbin sesini duymaya sağladım âdeta. Döndüm : O! camı çatlak gözlüğü ardında yeşile çalan yüzü, kısılı gözleri, kirli pardösüsü, ipe dönmüş yağlı kravatı.

"Efendim?"

Ellerini oğalıyordu. Acı acı güldü, sonra içini çekti. Parmaklarıyla oynarken söze neresinden başlıyacağını kestirememişe benziyordu. Belki de acıma duygumu gıdıklamak için numara yapıyordu. Belki değil, elbette öyleydi. Öyleydi ama, pek pek bir tabak fasulyeye kavuşmak için elli, belkide altmış yaşındaki bir insanın numara yapmak zorunda kalışı acı değil miydi? Kuru fasulye değil de koltuk meyhanelerinden birinde şarap içebilmek için bile olsa! Yumrukla adam öldürmesi, taş kalpliliği, şusu busu... Bütün bunlar yalnız onun suçu muydu? Bir insan, ekmeğiyle şarabı bulabilmek, onlara kavuşabilmek için neden "numara" yapmak zorunda kalmalıydı? Topluma karşı olan ödevini yerine getirmiş bir insan huzuruyla hiç kimsenin karşısında küçülmeden sıcak yemek, zevkle içilen içki; rahat bir döşek bulmak, insanlığının hakkı olmamalı mıydı?

Birden dikkat ettim, ağlıyordu.

"Ölü mevsim" diye kekeledi 'olü mevsim dolayisiyle işsizim beyefendi, işsiz ve açım!"

*Elimde olmayarak ...*ta kızınız ne oldu?"

Şaşaladı : "Beni tanıyor musunuz "

"Eh şöyle böyle."

Ya..."

Şaşılacak şey, gözyaşları kuruyuvermişti. Kaşları çatılmış, yüzü belki de bir yumrukta adam öldürdüğü günkü gibi sertleşmiş, korkunçlaşmış, o gün fasulye tabağına abandığı halini alıvermişti Kocaman burnunun etki kanatları hırslı hırslı titriyordu. Dudaklarını yiyerek gözlerini kıstı. Bir şeyler söylemeğe, belki de bağırıp çağırmağa hazırlanıyor, kendini zor tutuyordu. Belki de bana karşı takındığı tavırlarında içten olmadığını, beni sırf tavlayıp kafese koymak için öyle davrandığını haykırdıktan sonra basıp gidecekti.

Öyle olmadı.

"Size," dedi, "hasta kızımdan bahsettim mi?"

"Niçin etmediniz?"

"Lüzum yoktu."

"Anlamadım?"

"Veremli kızımdan taş kalplilere bahsetmeyi tercih ederim!"

"....?"

"Ne olursa olsun, bu yaştan sonra, *...* zorunda kalışım acı değil mi?"

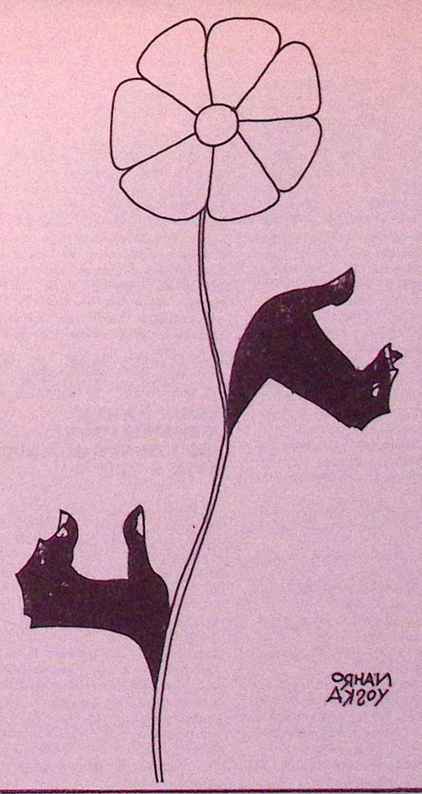

DİSK'den

SÜLEYMAN DEMIREL'İN OLAĞANÜSTÜ TOPLANTIDAN SÖZETMESİ ÜZERİNE DİSK'TE İZİNLER YENİDEN DÜZENLENDİ DGM'LER İÇİN YENİ TASARILAR DİSK'İ KARŞISINDA BULACAK

Başbakan Süleyman Demirel'in Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasa Tasarısı için Eylül ayı içinde Meclisi olağanüstü toplantıya davet edeceği yolundaki demesi DİSK çevrelerinde tepkiyle karşılanmıştır. DİSK'i bir süre önce işyeri temsilcilerinden başlayarak bütün DİSK'in yöneticileri ve görevlerinin yıllık izinlerini Meclis tatile girinceye kadar uygulamamalarını karara bağlamış, bu yolda örgüte talimat vermişti.

Başbakanın DGM ile ilgili demeci üzerine yıllık izinler bu ay içinde kullanılacak ve Eylül ayında bütün DİSK ve DİSK'e bağlı örgütler görevleri başında olacaklardır.

Öte yandan DİSK'in daha önce bir milyon nüsha olarak bastığı DİSK Ajansı özel sayısı yeniden bastırılacak ve bu ay sonunda yurdun her yanındaki demokratik örgütler üyelerine dağıtılmak üzere gönderilecektir.

DİSK Yürütme Kurulu üyesi Lastik-İş Sendikası Genel Sekreteri Celal Küçük, bu konuda şu demeci vermiştir :

"Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısı işçilerin pek çok haklarını ve menfaatlerini tehdit etmekle kalmıyor, aynı zamanda demokratik hayatı işlemez, gelişmez ve sıkıyönetimsiz bir sıkıyönetim düzeni yerleştirilmeyi amaçlıyor. Oysa parlamentodaki demokratik haklara saygılı milletvekilleri, sayıları kırkı aşan demokratik kitle örgütlerinin temsil ettikleri 25-30 milyon Türk, bu tasarının karşısında olduğunu göstermiştir. Başbakanın bu gerçeği görmeden, azınlığın çıkarını gözeten faşizan bir tasarı için Meclisi olağanüstü toplantıyadavet kararı, Meclisi yine sonu gelmez bir durgunluğa, işlemezliğe götürmeye neden olacaktır.

MC iktidarı, kendi içindeki çelişkileri ve lider kadrosundaki kırgınlıkları, bu tasarı ile ortadan kaldırma ve memleketi bir suskunlar ülkesi haline dönüştürme amacı gütmektedir. Biz buna karşıyız."

DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİNE HAYIR !

DİSK

• EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET!
• HER İŞYERİNDE KREŞ!

YENİ HABER-İŞ'LE PTT ARASINDA TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

■ ÜCRET ZAMMI VE PARASAL DEĞERLER 1 EYLÜL 1975'DEN BAŞLATILACAK VE FARKLAR İŞÇİLERE 1 AY İÇİNDE ÖDENECEK

ANKARA — DİSK'e bağlı Yeni Haber-İş Sendikası ile PTT Genel Müdürlüğüne bağlı 9 işyerinde 1450 işçiyi kapsayan toplu sözleşme imzalanmıştır. Toplu sözleşme imzalanan PTT Genel Müdürlüğüne bağlı işyerleri şunlardır :

1) İstanbul PTT Telefon Başmüdürlüğü, 2) Ankara PTT Telefon Başmüdürlüğü, 3) Adana PTT Şantiye Şefliği, 4) Adana Bakım Merkez Müdürlüğü, 5) Mersin Bakım Merkez Müdürlüğü, 6) Mersin Şantiye Şefliği, 7) Gaziantep Bakım Merkez Müdürlüğü, 8) İskenderun Bakım Merkez Müdürlüğü, 9) İskenderun Şantiye Şefliği.

İşçilere tanınan haklar şöyledir :

"Ücret zammı ve parasal değerler 1.9.975'den başlayacak fark işçilere 1 ay içinde ödenecek.

— Haftalık çalışma süresi 45 saat 5 gün, Cumartesi Pazar hafta tatili sayılacak.

— Ücret zammı İstanbul, Ankara PTT işyerleri için 54 lira

— Adana, Mersin, Gaziantep, İskenderun işyerleri için 50 lira,

— İşçinin iş kazası ile ölümü halinde ailesine 20.000 lira.

— İşçinin eceliyle ölümü halinde ailesine 10.000 lira"

Toplu sözleşme ile kıdem teşvik ikramiyesi 15 yılı doldurlanlara 105 gün, 20 yılı doldurulanlara 175 gün, 25 yılı doldurulanlara 185 gün olarak tesbit edilmiştir. Toplu sözleşme ile ayrıca evlenme yardımı, çocuk parası, tahsil yardımı gibi diğer sosyal haklar da artırılmıştır.

TUBORG BİRA FABRİKASINDA 54 İŞÇİNİN ÇIKARILDI

İZMİR — DİSK'e bağlı Besin-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Ömer Akın, Türk Tuborg Bira Fabrikasında işçilerin büyük bir bölümünün Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikasından istifa ederek Besin-İş'e geçmeleri üzerine işverenin 54 işçinin işine son verdiğini 72 işçinin de istifa etmek zorunda bırakıldığını açıkladı.

Ömer Akın, Pınarbaşı yolu üzerinde kurulu Türk Tuborg Fabrikasında Tek Gıda-İş Sendikasının 1974 yılında imzaladığı toplu iş sözleşmesini yetersiz bulan işçilerin,, Besin-İş'e geçmeleri üzerine işverenin işçi kıyımına giriştiğini öne sürdü. Akın, Tek Gıda-İş'in bu işyerindeki toplu iş sözleşmesi çağrısına itirazda bulunduklarını belirterek, "fabrikada işçilerin büyük çoğunluğu şimdi Besin-İş üyesidir. Onun için Tek Gıda-İş'in yetkisi düşmüştür. Yetkili sendika biziz. Belge Çalışma Müdürlüğünün kararını bekliyoruz" dedi.

İZMİR PAMUK MENSUCAT'TAKİ İŞÇİLER TOPLU HALDE DİSK E GEÇTİ

İZMİR — Pamuk Mensucat'ta 8 işçinin sendikal çalışmaları nedeniyle işten atılmasıyla başlayan direniş devam ederken işyerindeki 1300 işçiden 1200'ü DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına üye oldu.

Pamuk Mensucat'ta bir kısım işçilerin Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasından ayrılıp DİSK'e bağlı Tekstil sendikasına geçmeleri üzerine işveren, sendika değiştirme işine öncülük yaptıkları iddiasıyla 8 işçiyi işten çıkarmıştı. Ancak, olaylar bundan sonra hızla gelişmiş ve arkadaşlarının sendika seçme özgürlüğünü savunan öteki işçiler de direnişe başladılar. Önce 600 işçinin işyeri önünde gösterisiyle başlayan direnişe daha sonra tüm çalışanlar katıldı.

150 GÜNDÜR GREVDE BULUNAN EVMA İŞÇİLERİ ŞENLİK DÜZENLEDİLER

150 günü aşkın süredir grevde bulunan EVMA işyeri işçileri, sendikasının yardımlarına katkıda bulunması için bir grev şenliği gecesi düzenlemeyi kararlaştırmışlardır. Gece, aynı zamanda işçilerin dayanışmasını da simgeleyecektir. Bildiri ile amaçlarını dile getiren Evma işçileri "Mücadelemizi sürdürmek kararındayız ve şunu iyi bilmekteyiz ki birliğimiz mücadelemiz, mücadelemiz zaferimiz olacaktır."

160 işçinin sürdürdüğü grev şenliği ve dayanışma gecesi 13 Ağustos Cuma günü akşamı Tayyare Gazinosunda yapılan geceye şu sanatçılar katılmıştır.

Aşık İhsani, Rahmi Saltuk, Aşık Muzaffer, Boğaziçi Üniversitesi Folklor Ekibi, bir tiyatro oyunu ve Evma işçilerinin kendi aralarında kurdukları koro; devrimci türküler, marşlarezgileyecektir.

NAKLİYAT-İŞ SENDİKASI TEKEL'DE GREV KARARI ALDI

DİSK'e bağlı Nakliyat-İş Sendikası, Tekel Nakliyat Grup Müdürlüğü'nde grev kararı aldı.

Bilindiği gibi, Nakliyat-İş sendikası, Cibali'de bulunan Tekel Nakliyat Grup Müdürlüğü işyerinde, Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş sendikasına karşı, Tekel'de ilk kez işyeri düzeyinde toplu sözleşme yetkisi almıştı.

Ancak Tekel işvereni yetki sahibi sendika ile toplu sözleşme görüşmelerine oturmayınca, 1000 işçinin bulunduğu Nakliyat Grup Müdürlüğünde, Nakliyat-İş Sendikası tarafından Tekel'de ilk kez grev kararı alındı.

Nakliyat-İş Sendikası yetkilileri, her türlü baskıya karşı çıkıp haklarını arayan Tekel işçilerinden aldıkları güçle, toplu sözleşmeyi imzalayıp üyelerine yeni ücret zamları ve sosyal haklar alacaklarını ve Tekel'de akid sendika olacaklarını bildiriyorlar.

ALTINYILDIZ KUMAŞ FABRİKASINDA 650 İŞÇİ DİRENİŞE GEÇTİ

İSTANBUL — Yeni Bosnaköy'de kurulu Altınyıldız Kumaş Fabrikasında 650 işçi 6 Ağustos günü itibaren direnişe başladı, ve işveren fabrikayı tatil etti.

Altınyıldız Fabrikasında Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasına üye işçilerin DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına geçmesi üzerine, işveren 88 işçinin işine son verdi. Bunun üzerine tüm fabrika işçileri işverenin bu tutumu sonucunda dün sabahtan itibaren direnişe geçtiler. İşveren de fabrikayı tatil etti.

Fabrikada çalışan 650 işçinin 525'i DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına kayıtlı bulunuyor.

MAHKEME PETROL-İŞ'İN SAHTECİLİĞİNİ ORTAYA ÇIKARDI VE BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRLÜĞÜNÜN KARARINI BOZDU

Ülke ekonomisinin stratejik önemde işyerlerinden olan İPRAŞ'da MC iktidarı DİSK'e bağlı T. PETROL VE KİMYA SANAYİ İŞÇİLERİ SENDİKASI'nı zorla söküp atmak için tüm yolları denedi. Bu amaçla, Türk-İş'e bağlı sınıf uzlaşmacısı Petrol-İş'e, işgal ettiği Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün hazırladığı düzmece bir raporla sahte yetki vermeye kalkıştı. MC, işveren ve sarı Petrol-İş üçlüsünün sahteciliğe ve şantaja dayanan işbirliğine rağmen İPRAŞ'ta yetki sahibi Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikası işçilerinin kararlı ve bilinçli disiplinli tutumu bu oyunu bozmada en büyük etken oldu..

Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikası'nın itirazını inceleyen Kocaeli 2. İş Mahkemesi 1976/18 nolu ve 6 Ağustos 1976 tarihli kararıyla Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün kararını bozmuş ve yasa dışı ilân etmiştir. Mahkemenin bozma kararına ilişkin bölümü aynen şöyledir.

"İşçi kuruluşlarının ibraz ettiği belgelerin inandırıcı ve geçerli sayılabilecek nitelikte olmaları gerekir. İbraz ve tetkikata esas tutulan fotokopiler geçerli sayılabilecek nitelikte belge değildir ve bu şekilde kabul edilemez ve çoğunluk tatkikatına esas alınamaz.

Binanaleyh Bölge Çalışma Müdürlüğünün Kocaeli Asliye 2. hukuk mahkemesine gönderdiği belge asıllarının iadesini ve bu mahkemenin taleple ilgili olarak vereceği kararı beklemesi ve neticeyi aldıktan sonra mahkeme kararının ışığı altında belge asıllarını tetkik ederek varacağı sonuca göre İPRAŞ işyerinde toplu sözleşme yapmaya yetkili sendikayı belirlemesi gerekirken bunu yapmıyarak asılları mahkemede olan ve mahkeme tastikini taşımayan fotokopileri esas alıp bunlar üzerinde çoğunluk tetkikatı yapması ve buna dayanarak yetkili sendikayı tayin etmesi usul ve yasaya aykırıdır."

Mahkemenin bu kararı görünürde Bölge Çalışma Müdürlüğünün kararına yönelikse de, esasta görevini yapan iş müfettişlerini kıyıma uğratarak Petrol-İş'in sahteciliğine açıkça arka çıkan MC'nin yasa, Anayasa ve hukuk dışı niteliğini bir kez daha ortaya çıkarmıştır.

DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA'nın konu üzerine 3.8.1976 tarihli demecinde belirttiği gibi :

"MC iktidarının tüm Anayasa, yasa ve hukuk dışı davranışlarına ve iktidar, işveren, sarı sendika üçlüsünün işbirliğine rağmen İPRAŞ işçileri bu devlet işyerinde sendikal hak ve özgürlüklerini korumaya ve sendika seçme özgürlüğünü çiğnemeye kalkışanlara karşı DİSK saflarında mücadeleye devam edecektir."

DİSK'e bağlı TÜRKİYE PETROL VE KİMYA SANAYİ İŞÇİLERİ Sendikası, tüm engellemelere rağmen, tek yetkili sendika olduğu İPRAŞ'ta bu yetkinin mahkeme tarafından da onaylanması için gerekli girişimleri yapmaktadır. İPRAŞ'ta zafer işçi sınıfımızın demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'in olacaktır.

örgüt'ten

sözleşmeler devam ediyor

Sendikamızın 1976-78 dönemi işyeri sözleşmelerinin tamamı bitmek üzeredir. Bu dönem sözleşmelerde bilindiği gibi işçi sınıfının hedeflediği bazı istemleri gerçekleştirilemektedir. Bu dönem en ileri mevziler elde edilmektedir. Geçtiğimiz son onbeş gün içinde yeni imzalanan sözleşmeler şunlardır :

KÜÇÜK YALI BELEDİYESİ

Küçükyalı Belediyesi ile sendikamız arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşleri tamamlanmıştır. İki yıl süreli olarak imzalanan sözleşme 1.3.1976'dan geçerlidir.

İmzalanan yeni sözleşme ile üyemize alınan yeni haklar şunlardır.

- 80.00 TL ücret zammı
- 20.000TL yemek parası
- 100 TL çocuk parası
- 300 TL öğrenim yardımı
- 75 TL. Aile yardımı
- 1.00 TL kıdem zammı (heryıl için)

AKHİSAR BELEDİYESİ

Akhisar Belediyesinde çalışan üyelerimiz adına işverenle sürdürülen görüşmeler tamamlanarak sözleşme imzalanmıştır.

Akhisar Belediyesinde çalışan üyelerimize alınan ileri ve üstün haklar şunlardır.

- 55 TL ücret zammı
- 50 TL çocuk parası
- 250 TL öğrenim yardımı
- 12,50 TL yemek parası
- 50.00 TL sorumluluk zammı

KEBAN BELEDİYESİ

Keban Belediyesi ile üyelerimiz adına sürdürülen görüşmeler tamamlanmıştır. Görüşmelerden sonra iki yıl süreli işyeri düzeyinde toplu sözleşme imzalanmıştır. 1.3.1976'dan geçerli sözleşme ile alınan yeni haklar şunlardır :

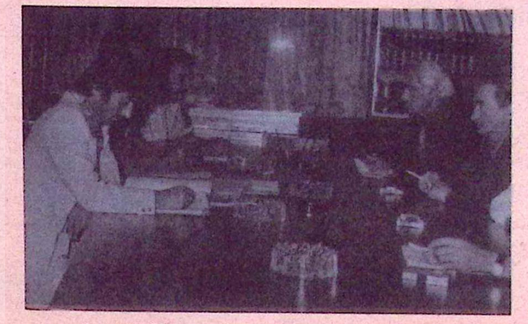

Zonguldak Belediyesi ile sözleşme imzalanırken

- 50 TL ücret zammı
- 50 TL çocuk parası
- 250 TL öğrenim yardımı
- 12 TL yemek parası
- 1 TL Kıdem zammı (her yıl için)
- 5 TL sorumluluk zammı
- 7,50 TL risk zammı
- 0.50 kıdem zammı (her yıl için)
- E.S.O. İşletmesinin yıllık kârının % 10 işçiye ikramiye olarak dağıtılacak.

MANİSA BELEDİYESİNDE SÖZLEŞME YAPILDI E.S.O. İŞLETİLMESİNİN % 10 GELİRİ İŞÇİYE VERİLİYOR

Sendikamız Manisa Belediyesi ile Manisa Belediyesinde çalışan Bine yakın işçi adına sürdürdüğü görüşmeleri tamamlanmıştır. İşveren Belediye ile imzalanan sözleşme ile üyelerimize alınan haklar şunlardır :

- 55 TL ücret zammı
- 50 TL çocuk parası
- 250 TL öğrenim yardımı
- 15 TL yemek bedeli

SELÇUK BELEDİYESİ

Selçuk Belediyesinde çalışan yüzlerce üyemize yeni ileri haklar sağlayıcı sözleşme imzalandı. İki yıl süreli olarak imzalanan bu sözleşme ile üyelerimize şu haklar alınmıştır.

- 45 TL ücret zammı
- 15 TL (Net) yemek parası
- 50 TL çocuk parası
- 500 TL öğrenim yardımı
- 0,5 TL kıdem kammı (her yıl için)

Yukarıda belirttiğimiz sözleşmeler dışında görüşmeleri tamamlanarak imzalanan sözleşmeler şunlardır : RİZE BELEDİYESİ, GÜMÜŞHANE BELEDİYESİ, SARUHANLI BELEDİYESİ, MAZGİRİT BELEDİYESİ, BAYBURT BELEDİYESİ, MENEMEN BELEDİYESİ, HACILAR BELEDİYESİ.

Binlerce üyemize yeni ileri ve demokratik hakların sağlandığı yeni dönem sözleşmeler kutlu olsun.

Keban Belediyesi ile imzalanan sözleşmenin törenine katılanlar

BURSA'da ESAT TINGAZ BAŞKAN SEÇİLDİ

Sendikamızın Bursa Şube Genel Kurulu 8 Ağustos Pazar günü Tayyare Sinemasında yapıldı. Şube başkanlığına Esat TİNGAZ seçildi Eski şube başkanı Osman DALKOPARAN emeklilik nedeniyle adaylığını koymamıştır.

Geniş bir konuk ve delege topluluğunun izlediği Genel Kurulda Divan Başkanlığına sendikamız Genel Başkan vekili Mustafa SİGAN, yardımcılığına sendikamız Genel Mali Sekreteri İsmail ÖZBİÇER ve yazmanlıklara Sakarya Şube Başkanı Hasan CEVHER, Selahattin GÜMÜŞ getirilmişlerdir.

Genel Kurulda çeşitli mesajlarır okunmasından sonra, genel kurula sunulan raporlar okunmuş ve bu konuda delegeler görüşlerini açıklamışlardır. Genel kurulda konuşan işçi arkadaşlarımızdan Orhan ERTUG, Burhanettin GÜLEÇ, Ahmet ÇAKIR, Hasan ALBAS, İbrahim ÇETİN, İsmail ÇINGILOĞLU, Sükrü TÜRKMEN, Mehmet SUBAŞI, SELAHATTİN UTUS, Metin İDİL, işçi sınıfının çeşitli sorunlarını dile getirirken yerel sorunlarda değinmişlerdir.

Genel Kurulda konuşan Belediye Başkanı İsmet TENGAÇ Belediye de çalışan emekçilerin yaptığı işleri överek hayat pahalılığının gün geçtikçe arttığını ücretlerin fiyatlar karşısında çok küçük kaldığını söylemiştir. Diğer konukların konuşmasından sonra kürsüye gelen Genel Başkan Vekili Mustafa SIGAN Türk-İş'in işçi sınıfına ihanet ettiğini söyleyerek konuşmasını özetle şöyle sürdürmüştür :

"Bugün ki MC yönetimi işçi sınıfına karşı ters tavırlar alarak birçok yasalaşmış haklarımızı geri almaya çalışmaktadır. MC Türk-İş'le işbirliği içine girerek işçi sınıfına ters düşmektedir. Türk-İş işbirliği içine girerek işçi sınıfına ters düşmektedir. Türk-İş yöneticilerinin bu tavırları nedenlyle, iktidar 274 sayılı yasanın aksayan yönlerini düzelteceği yerine Türk-İş'ten ödün alarak bu eksaklıkları çoğaltmaktadır. Türk-İş'in nedeni olmasından ötürü işçi sınıfı açıkça sömürülmektedir."

Sarı sendikaların gün geçtikçe çoğaldığını da belirten SİGAN bu konuda da Tek devrimci üst kuruluş 16 işkolu ilkesinin gerçekleşmesini istemiştir.

Genel Kurul da yapılan bu seçimlerde sube başkanı değişmiş. O. DALKOPARAN'ın yerine Esat TINGAZ seçilmiştir Diğer Kurullar için yapılan seçimlerde şu sonuçlar alınmıştır.

YÖNETİM KURULU :

Ferman AKKUS, Hasan ÖNAL Ahmet ÇAKIR, İbrahim OKUMUS, Nuretin TEZEL, Recep YENER.

DENETİM KURULU :

Tuncer KARAHAN, Mumin ŞİMŞEK, Mehmet BAHÇECİ.

ONUR KURULU :

Hayri AYVALI, Erdoğan EYİ, Salih BAYRAK.

Genel-İş EMEK yeni seçilen yöneticileri kutlar, işçi sınıfının devrimci uğraşında başarılar diler.

Tatvan'da yoğunlaşan faşist baskılar bizi yıldırmaz

Sendikamız üyelerine karşı Faşist baskılar artarken üyelerimizin devrimci mücadeledeki yerleri daha kesinlik kazanmaktadır.

Tatvan'da MHP'li bir Belediye Başkanı ki kendini gestapo şeflerine benzeterek işçileri dövmeye bile yeltenmiştir. Bu kişinin Tatvan'da yaptığı baskılar ve oyunlar ayyuka çıkmıştır. Yasa bilmez yasa tanımaz bu kişi işyerinde sözleşme yapma yetkisi Devrimci GENEL - İŞ'te iken MİSK'e bağlı bir sendika ile bir protokol imzalamıştır. 16 TL.'ye imzalanan bu sözleşmenin ilk ay farkı olarak çocuk parası, yemek parası, sosyal farklar elden toplanarak alınmaktadır.

Bu çıkar ikilisi (Belediye Başkanı + MİSK'e bağlı sendikacı) işçiyi tehdit etmekte gerektiğinde dövmekte ve güçlerini böylece ortaya koyduklarını sanmaktadırlar. GENEL - İŞ'in inançlı üyeleri olayların bu gelişimi içinde seslerini çıkarmamışlardır. Bu Belediye Başkanının işçi temsilcisini dövmeye teşebbüs etmesi ve saldırması, olayların başlamasının tek nedeni olmuştur.

Olaylarda aşiret ilişkilerinden de yararlanmaya başlayan belediye başkanı Siirt'ten bazı kişileri getirmiş ve olaylar Tatvan sokaklarına dökülerek çatışma haline gelmiştir. Bu olaylar sonucu Ali Güneş adlı devrimci arkadaşımız tutuklu olarak cezaevine alınmıştır. Ayrıca işveren baştemsilcimiz Salih ÖKÇER işten atılmıştır.

Öte yandan sendikamız bölge çalışma müdürlüğüne başvurarak uzlaştırma kurulunun oluşturulmasını istemiştir. İşverenin gelmemesi üzerine uzlaştırma kurulu oluşmamıştır.

Tüm bu baskılar bizim devrimci mücadelemizi engelleyemeyecektir. Faşist Belediye Başkanının bu baskısı Tatvan'da tüm devrimcileri bir araya getirmiş bu gestapo özentisine karşı tek yumruk olmuşlardır.

İşçi sınıfı böyle zavallı kişileri çok görmüştür. İşçi sınıfının bu hak mücadelesinde bu tür yarım papuçlara yenik düşeceğine inananlar varsa kendi kendilerini aldatıyorlardır.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ UĞRAŞI
YAŞASIN DİSK
YAŞASIN GENEL - İŞ

niğde'de hakkımızı söke söke aldık

Niğde'de geçen ay sonlarında işveren Belediye Başkanının olumsuz davranışlarıyla başlayan grevimiz 16 gün sonra sözleşme imzalanarak sona ermiştir. Belediye Başkanından haklarımızı söke söke aldık.

Grev sonucu imzalanan sözleşme ile üyelerimize, 65 TL. ücret zammı 18 TL. yemek bedeli. 50 TL. çocuk parası, 10 TL. risk zammı, 250 TL. yakacak parası ve benzeri haklar alınmıştır. İşçilerin iş güvenceleri sağlanmıştır.

İşçi sınıfının siyasal düşüncesinin kendisi gibi patrondan yana olamayacağını bile anlamayan belediye başkanı bu grevin tek sorumlusu olmuştur. 150 işçinin Niğde'de sürdürdüğü kavga sonunda bu sorumsuz kişi işçi sınıfının gücü karşısında gerilgiye uğramıştır. 150 yiğit [illegible] işçi sınıfının güçlü olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

16 gün işverene karşı işçi sınıfına yakışır bir düzeyde kavga veren yiğit işçi arkadaşlarımızı kutlarız.

Konuyla ilgili olarak Şube Başkanı Ünal Tunç şunları söylemiştir :

"Biliyorsunuz grevimizin tek nedeni işverenin sorumsuzca davranışı, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya yaklaşmamasıdır. Asıl neden ise daha başkadır kendi dediği gibi renklerimiz ayrı. Evet renklerimiz ayrıdır biz işçiyiz o patron bundan doğal ne olabilir. Biz sınıfımızın devrimci doğrultusunda yürüyeceğiz.

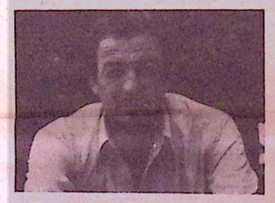

Niğde Şube Başkanı Ünal Tunç

Grevimizin ilk kez olmasına karşın başarıyla sürmüştür. Bu arada grev süresince bizi yalnız bırakmayan ve destek olan Niğdeli devrimci kuruluşlarda başarılı bir sınav vermişlerdir. Niğdeli emekçi halkımız grevimizi desteklemişlerdir. Tüm demokrztik devrimci kuruluşlara ve Niğdeli emekçi halkımıza teşekkür ederiz."

Niğde grevimiz'de 150 yiğit Belediye emekçisi

K.MARAŞ'TA MÜCADELEYE DEVAM

İşçi sınıfının onurlu kavgasını veren GENEL - İŞ'e gün geçtikçe baskılar yoğunlaşmaktadır. Bu karanlık güçlerin baskıları işçi sınıfının güçlü bir parçası karşısında öncekiler gibi etkisiz kalmaktadır.

K. Maraş Belediye Muhasebe Müdürü Ömer Kanadıkırık sürdürdüğü çeşitli entirikalar ve oyunlar nedeniyle Şube Başkanımız Ökkeş Bağdatlı arasında bir olay olmuştur. Olay yargı organlarına intikal etmiş, Bağdatlı suçsuz olduğunu kanıtlayarak serbest bırakılmıştır.

İşveren ve karanlık güç ortaklığının baskısı yoğunlaştıkça Genel - İş'in devrimci ve bilinçli üyeleri sınıfının devrimci çizgisinde kavgalarını daha anlamlı vermekte idiler. 13 Ağustos günü yüzlerce işçi işyerlerine geldikleri halde işbaşı yapmamışlar. İşveren vekillerinin sarı sendika için devrimcilere baskı yapmalarını kınamışlardır. İşkolumuzda kurulu işçi sınıfının devrimci mücadelesinden yoksun sarı sendikalar işbirliği içinde oldukları işverenlerin desteğiyle işçi sınıfını arkadan vurmaya çalışmaktadırlar. Kahraman Maraş'ta aynen oyun budur. İşveren ve işveren vekillerinin desteklediği kuruluşlar işçi kuruluşu olamaz ancak sarı işveren yardakçısı bir kuruluş olur. Olayların yaratıcısı Belediye yetkilileridir. Bu zavallı kişiler bu oyunlarına bir an önce sonvermedikleri zamen işçi sınıfının güçlü tokadını pek kısa bir zamanda suratlarında bulacaklardır.

Adliye önünde toplanan üyelerimiz'den bir kısmı

Olayla ilgili olarak Kahraman Maraş Şubemiz bir bildiri yayınlamışlardır. Olayın gelişimini anlatılan bildirinin sonu şöyle bitmektedir :

"DEVRİMCİ GENEL - İŞ olarak şunu belirtmek istiyoruzki; Emeğin hakkı sendikamız tarafından sonuna değin savunulacaktır. Bu davamızdan bizi hiç bir baskı ve terör döndüremez. Faşist baskılar son bulmadıkça olaylar devam edecek ve bunun sorumlusu da Sendikamız değil, bizzat bulenık suda balık avlamaya çalışan sayın belediye ilgilileri olacaktır."

Faşist baskıların biz devrimcileri yıldıracağına inananlar var ise bu kişiler yanılmaktadır. Devrimci mücadelemizden tek bir sapma göstermeden sınıfımızın mücadelesini vermeye devam edecektir.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ MÜCADELESİ
YAŞASIN DİSK
YAŞASIN GENEL - İŞ

URFA'DA H.RASTGELDİ YENİDEN BAŞKAN SEÇİLDİ

Urfa Şubemiz Genel Kurulu yapıldı. Genel Kurulda Haydar RASTGELDİ yeniden şube başkanlığına seçildi.

1 Ağustos Pazar günü Bahçelievler düğün salonunda yapılan genel kurulda çeşitli yerel kuruluş temsilcileri ve üyelerin katıldığı genel kurul işçi sınıfına yaraşır bir olgunluk içinde yapılmıştır.

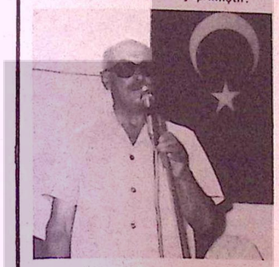

Urfa'da Başkan Seçilen Haydar RASTGELDİ

Genel Kurul Divan Başkanlığına Mardin Şubemiz Başkanı Ahmet MİRZAOĞLU Başkan yardımcılığına Gaziantep II. Nolu Sube Sekreteri Ökkes İLBAYLI ve Genel Merkez organizatörlerinden Yılmaz DÜZOL seçilmişlerdir. Divan yazmanlıklarına ise Davut AYDEMİR ve Adil GÜLMEZ getirilmişlerdir.

Genel Kurula sunulan raporların okunmasından sonra üyeler çeşitli işçi sorunlarını dile getirmişlerdir. Dilek ve temennilerde konuşan Urfalı emekçiler işçi sınıfının devrimci niteliğini belirterek gerekli mücadelenin yoğunlaşmasını, istediler. İşçiler tüm belediye çalışanlarının DİSK Genel - İş çatısı altında toplanmalarından kıvanç duyduklarında açıklarken SSK'dan yakınmışlardır. SSK'nın işçiye karşı aldığı tavrı eleştiren işçiler **"Doktorsuzluktan ve bakımsızlıktan arkadaşlarımız ve çocuklarımız yollarda ölmüşlerdir."** demişlerdir.

Konuk konuşmacılarda işçi sınıfının parçelenmaz bir bütün olduğunu belirterek işçi sınıfının devrimci mücadelesinin zafere ulaşacağını açıklamışlardır.

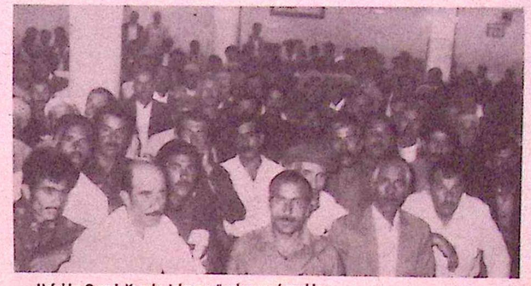

Urfa'da Genel Kurulu izleyen üyeler ve konuklar

Genel Kurul'da yapılan seçimlerde şube Başkanlığına Haydar RASLANTI seçilmiştir. Diğer kurullar için yapılan seçimlerde alınan sonuçlar şunlardır.

YÖNETİM KURULU : Mahmut EREN, Ramazan GÜNEŞ, Ahmet KARATAŞ, İzzettin SAYAR, Ahmet ÇALIŞAN, Bekir PALALI. **ONUR KURULU :** Mahmut ESKİ, Ahmet KAYAOĞLU, İbrahim KOÇ. **DENETİM KURULU :** Müslüm GÜLLÜDAĞ, İbrahim GÜNEŞ, Eyüb BİLEN.

Genel - İş EMEK Haydar RASLANTI ve seçilen işçi arkadaşlarını kutlar sınıfımızın devrimci uğraşında başarılar diler

ARSLAN ve ÇAĞLAR: «her uğraş işçi sınıfının başarısı içindir»

Ankara Belediyesinde çalışan 7000 işçi adına imza edilen toplu sözleşme ile ilgili Ankara I. No. lu Şube Başkanı Cemal ARSLAN ve 3. Şube Başkanı Hasan Çağlar Gazetemize özel birer demeç vermiştir.

I. Şube Başkanı Cemal Arslan sözleşmenin öncesini anlatarak bir grevden dönüldüğünü belirterek şunları söylemiştir :

"Bu sözleşme önceki dönem sözleşmelerden daha ileri atılımlar getiren daha soluklu bir sözleşmedir. Bu sözleşme ile işçi sınıfının ileri hedeflerinden bir kaçı gerçekleştirilmiştir. Örneğin; çalışma sürelerinin düşürülmesi, işçilerin yönetime katılması, 1 Mayıs İşçi Bayramının kabul edilmesi ve benzerleri.

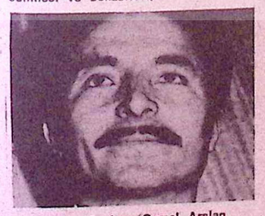

I. Şube Başkanı Cemal Arslan

Bu yönleriyle son günlerde imzalanan en başarılı sözleşme diyebiliriz. Biz bunları söke söke aldık aynı sözleri Sayın Belediye Başkanı Dalokay'da söyledi.

Bizim için her şeyden önce işçi sınıfı gelir. Biz mücadelemizi sınıfımız için veririz. Bu sözleşme ile üyelerimizin yaşamında birşeyler getirdiysek bundan kıvanç ve onur duyarız. Amacımız üyelerimizin işçi sınıfının onuruna yakışır bir düzen kurabilmektir. Bu sözleşme ekonomik yönleriyle birçok ileri ve üstün haklar sağlamıştır. Bu yeni ekonomik durum güç geçim koşullarını bir nebze de olsa hafifletecektir.

3. Şube Başkanı Hasan Çağlar

Bu sözleşme her yönüyle başarılı olmuştur. Tüm arkadaşlarımıa kutlu olsun"

3. Şube Başkanı Hasan Çağlar yaptığı açıklamada kendi şubesinin üyelerinin devlet yatırımından yoksun kentlerden geldiklerini belirterek şunları söylemiştir :

"Bu işçi kardeşlerimiz, işsizliğin korkunç bir hastalık gibi salgın bir hale geldiği ülkemizde güçlüklerle Ankara Belediyesinde işe girmişlerdir. Bu emekçiler giyecek ve yiyeceklerinden kısarak artırdıkları üçbeş kuruşla kentin uzağında, kendi ürettikleri hizmetlerden yoksun (kenalizasyon, yol, su, elektrik) sekiz bir-

riket, on kiremitten oluşan gecekondu denilemeyecek konutlarda oturan emekçilere bu sözleşme ile ileri haklar aldık.

Bu sözleşme ülkemizde ilk kez olarak üyelerimiz görüşleriyle oluşmuştur. Onların istemleriyle oluşmuş işverenle pazarlığa oturulmuştur. Ve işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda sözleşme imzalanmıştır.

Bu işçi kardeşlerimizin çocukları zengin çocukları gibi, yazın üç ayını Akdeniz'de, Marmara'da tatil yapıp kışın özel otolarla okula gidememekte, yazın gecekondularda güneşin altında tozda toprakta, lağım suları ile oynamakta, kışın üstü başı açık, yırtık ayakkabılarla okula titreye titreye gitmektedirler. Biz devrimci işçiler olarak arkadaşlarımıza bu sözleşme ile bazı katkılarda bulunmaya çalıştık. Onlara son günlerin en ileri haklarını sağlayan sözleşmeyi yaptık.

Tüm amacımız İşçi Sınıfının bir parçası olan Ankara Belediyesi çalışanlarına sınıfımızın onuruna yaraşır bir yaşam getirmektir."

Seminere katılan Trabzonlu üyelerimiz semineri dikkatle özenle izliyorlar.

seminerler sürüyor

Sendikamızın başlattığı seminerler sürmektedir. Bu seminerlerden bir taneside Trabzon'da yapıldı. Bu seminerde üyelerde demokratik mücadelelerinin sınıfyolunda ileri adımlar attığını bir kez daha ortaya koymuşlardır.

Her DİSK üyesi gibi sendikamız üyelerde demokratik mücadelelerinin sınıfsal olduğunu bir kez daha kavradılar. Trabzon'daki eğitim çalışmalarına katılan 500'o yakın üyemize sarı sendikacılığın yok olması gereğini, siyaseti işçi sınıfının kesinlikle yapmasını kendilerinin yönetimde söz sahibi olmaları gereğini duyurarak sermaye sınıfının iktidarına karşı kesin tavır almalarının baş koşul olduğuna ilişkin bilgiler verilmistir.

Bu çalışmalara Doç. Dr. Alpaslan Işıklı ve Eğitim ve araştırma uzmanlarımızdan Atok Durgunay katılmışlardır.

TOPLU SÖZLEŞMELERDE SENDİKAL DEMOKRASİNİN ÇAĞDAŞ UYGULAMASI

toplu sözleşmelerde üyeler söz ve karar sahibi olmalıdır

EKONOMİK ve sendikal mücadelenin her alanında olduğu gibi toplu sözleşmelerde de "üyelerin söz ve karar sahibi olması" DİSK'e üye devrimci sendikaların temel ve vazgeçilmez ilkesi olmustur. Kitlelerin yaratıcı ve sürükleyici gücünü, mücadele kararlılığını ve devrimci yönelişini ancak bu ilke geliştirmis ve kitlelere tarihsel işlevini yerine getirme olanağını vermiştir.

Sendikaların devrimci ve demokratik bir nitelik kazanmasının on koşullardan biri olan bu ilke, Dünya'da ve Türkiye'de yıllar boyunca uygulanmakta, geliştirilmekte ve yeni boyutlara ulaştırılmaktadır. DİSK'in 9 yıl içindeki gelişmesinde rol oynayan bu demokratik ilkenin anlam ve önemi işçi sınıfı hareketi geliştikçe daha da artacaktır.

ÖRGÜTLÜ MÜCADELEYE DÜŞMAN OLANLARA KARŞI EN ETKİN ARAÇ ÖRGÜT İÇİ DEMOKRASİNİN UYGULANMASIDIR

ANCAK son zamanlarda yıllarca yatıklerini" görmekteyiz. Yüzyıllardır belirli bir uygarlığı yaşamış bir Afrika ve Güney Amerika ülkesine ilk defa giden bir Batılı sömürgeci "keşif" yaptığını ilân eder, emperyalistler tarafından ödüllendirildi. Aynı şekilde, bugün, devrimci sendikalarda üyelerin yıllardır uyguladıkları ve sahip çıktıkları **bu ilke**, sendikacılıkla henüz ilgilenmeye başlıyan **küçük burjuva devrimcilerine** yeniden keşfedilmekte ancak **örgüt düşmanlığı ve örgüt içi anarşi yaratmak için kullanılmaktadır.** Bu kimseler üyelerin söz ve karar sahibi olması ilkesini, tarihsel gelişim içindeki yerinden ve devrimci içeriğinden koparıp soyutlamaktadırlar. Amaçları, devrimci sendikaları; içinde her türlü düşüncenin rastgele savunulduğu ama eylem gücü olmayan "şekilsiz dernekler" haline getirmektir.

İşçi sınıfı; doğru ilkeleri, devrimci amaçlar için **yerinde ve zamanında** kullanmayı her zaman bilmiştir. Ancak toplu sözleşmelerde üyelerin söz ve karar sahibi olması ilkesini,

- örgütleri yıpratmak;
- işçi önderlerine ve sendika temsilcilerine karşı işçinin duyduğu güveni yoketmek;
- ekonomik mücadelede kendiliğindenliği ve anarşizmi hakim kılmak

için uygulamak isteyen örgüt düşmanı "başıbozukları" işçiler sendikalarında ve grev çadırlarından uzak tutmayı da daima bileceklerdir. Üyelerimiz bu "doğru" ilkeyi aşağıda belirtilen doğru yöntemlerle uygulamaktadırlar.

ÜYELERİN SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLMASI İLKESİNİ ÖRGÜTTEKİ TÜM ÜYELERİN BİRLİĞİ VE YARARI AÇISINDAN ELE ALMAK GEREKİR

YUKARIDA da belirtildiği gibi; üyelerin toplu sözleşmede söz ve karar sahibi olması sadece tek bir sözleşmenin tek bir maddesi demek değildir. **Üyelerin seçtikleri** genel kurul delegelerinin, toplu sözleşme hedeflerini saptamaları, bu hedeflere ulaşmak için gerekli politika ce stratejileri uygulaması ile, örgütte ekonomik mücadelede **tutarlı** bir çizgi belirlenecektir. Örneğin 100.000 üyesi olan bir örgütte üyelerin 99.000'i çalışma süreleri için yukarıdaki yöntemlerle alınan belirli bir kararı uyguluyorlarsa, geriye **kalan 1000 üyenin tümü aksi yönde bir karar için oy kullansalar da,** örgütün bütünlüğünü ve gücünü koruması ancak azınlığın çoğunluğa bilinçli ve disiplinli bir şekilde uymasına bağlıdır.

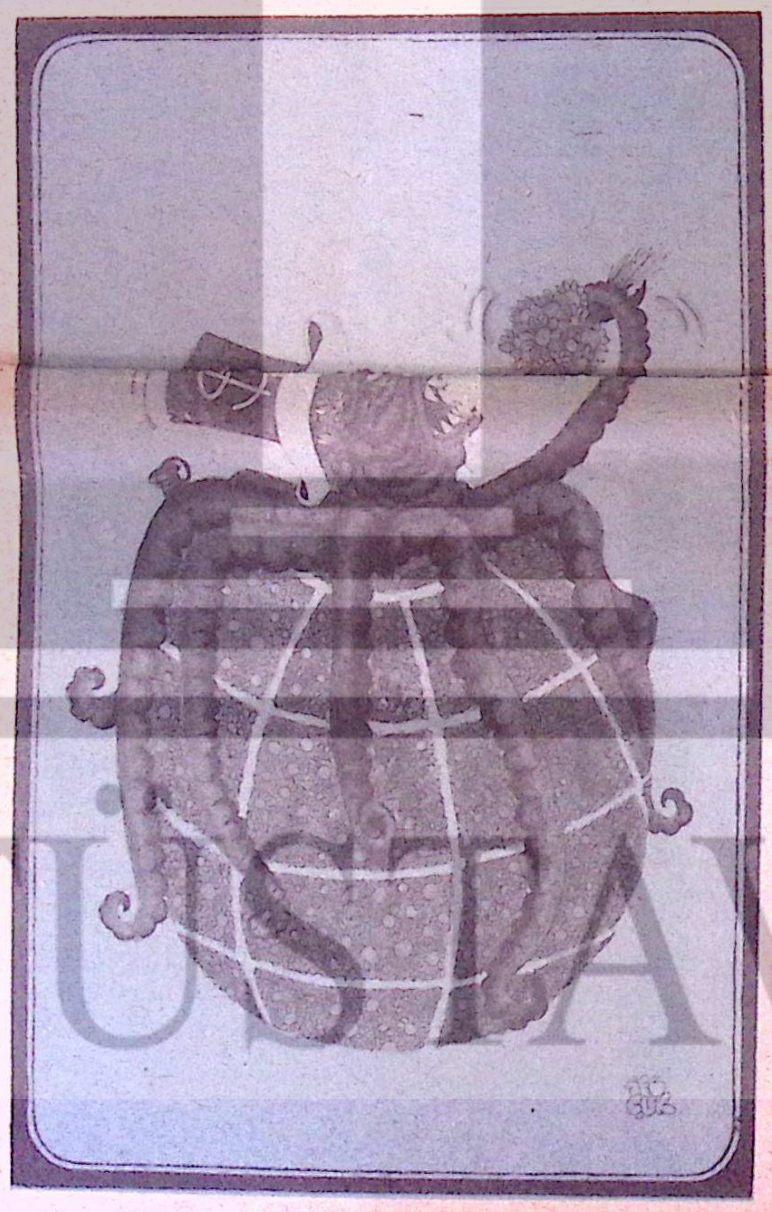

ÜYELERİN SÖZ VE KARARI İŞÇİ SINIFININ GELİŞEN MÜCADELE ÇİZGİSİNE UYGUN VE İLERİYE DÖNÜK OLMALIDIR!

BELİRLİ bir işyerinde üyelerin söz ve kararı ekonomik ve toplumsal ilerleme yolunda örgütün ulaşmak istediği aşamalara ve her şeyden önce işçi sınıfının bilimine ters düşmemesi gerekir. Toplu sözleşmeler, ülkedeki işçi sınıfının gücünden, ekonomik-demokratik mücadelenin gelişiminden bağımsız olmadığına göre üyelerimizin aldığı kararlar daima ileriye yönelik ve işçi sınıfını güçlendirecek şekilde oluşmalıdır.

TOPLU SÖZLEŞMELERDE ÜYELERİN SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLMASININ ETKİNLİĞİ İÇİN ÜÇ ŞART EĞİTİM... EĞİTİM... EĞİTİM...

SENDİKALARDA demokrasinin uygulanması, ancak üyelerin gerekli bilgi, bilinç ve yöntemlerle donatılması ile bir anlam kazanır. Üyelerimize işçi sınıfının bilimi, mücadelenin tarihsel gelişimi,sömürünün niteliği aktarıldıkça, kitlelerin devrimci inisiyatifi ve eylem yaratıcı gücü hayata geçer, gelişir ve büyür. Çeşitli işleri ve bölgelerde oluşan kararlar, ancak eğitim çabaları ile tek bir hedefe, işçi sınıfının ekonomik kurtuluşuna yönelebilir. Ve ancak eğitimin geniş kitlelere yayılması ile üyelerin aldıkları kararlar ile üyelerin aldıkları kararlar işçi sınıfına yeni aşamalar kazandırabilir.

ÜYENİN SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLMASI İÇİN ÖRGÜTÜN DEMOKRATİK BİR YAPI VE İŞLERLİĞE SAHİP OLMASI GEREKİR...

İNCELEDİĞİMİZ demokratik ilkenin tam olarak uygulanması için örgüt yapısının üye ile yöneticinin birliğini pekiştirecek iki yönlü bir ileritişime (iletmeye, rabitaya, diyaloga) olanak sağlaması şarttır. Üyenin özlem, istem ve yönelişleri sendika yönetimine en kısa ve etkin şekilde ulaşabilmeli; üyeler adına kararlar alan yetkili organların kararları da bilinçli ve eğitilmiş üyelerce benimsenip uygulanmalıdır. Yürekten dağılan kanın, bünyenin en uç noktasına kadar iletilmesi ve tekrar yürekte toplanması nasıl bir damar ağına ihtiyaç gösteriyorsa, sendikalarda da en yeni üye ile Genel Kurul ve Genel Başkan ve yöneticiler arasında eksiksiz bir demokratik işlerlik bulunmalıdır. Ünite veya kısım temsilcileri üyenin tüm istemlerini ve sorunlarını kavraaycak şekilde tabana kök salmalı, sendika temsilcileri şube ve bölge Temsilciliği, Daire Başkanlığı ve Genel Yürütme (Yönetim) Kurulu aracılığı ile hayata geçirilmelidir. Örgütte demokratik bir yapı ve işlerlik bulunmadıkça, üyenin söz ve karar sahibi olması ilkesi içi boş bir slogan haline gelir.

TOPLU SÖZLEŞMELERDE ÜYELERİN SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLMASI İLKESİ KARARLARIN İŞÇİ SINIFININ BİLİMİ DOĞRULTUSUNDA BİLİMSEL YÖNTEM VE ARAŞTIRMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİNDEN SONRA ALINMASINI GEREKTİRİR

SERMAYENİN ve onun siyasi veya ekonomik örgütlerinin politika ve stratejilerini etkisiz kılmak, onları mücadele içinde geriletip sömürüyü kısıtlamak için, sendikalarda bilgili ve bilinçli bir çalışma yönetimini gerektirir.

- Ülkenin somut siyasi, sosyal ve ekonomik koşulları incelemek.
- İşkolu ve işyeri koşullarını değerendirmek.
- Sermayenin ekonomik örgütlerinin (işveren sendikaları ve kuruluşlarının) strateji ve taktiklerini kavramak ve gerekli önlemleri (tedbirleri) almak
- Üyelerini gerçek yararlarının hangi temel hedef ve ilkelerde olduğunu incelemek,
- Sonuç olarak değişen koşullara göre en uygun zaman ve yerde değişik eylem biçimleri denemek ve geliştirmek.

Bütün bunlar ancak işçi sınıfının geliştirdiği bilimsel yöntem ve araçlarla mümkün olabilecektir. Toplu sözleşme mücadelesini kendiliğindenliğin ve keyfiliğin akıntısına bırakmadan, bilimin bilinçli çizgisinin rotasına sokmak ancak tutarlı bir araştırma, inceleme ve değerlendirme sistemi ile olacak **ve bu görev sendika yöneticilerince yerine getirilecektir.**

Fakat bu güç ve yoğun çalışmalar üyelerin söz ve karar sahibi olması ilkesini kısıtlamak için bir özür olamaz. Araştırmaların, değerlendirmelerin sonuçları eğitilmiş ve bilinçli üye kitlelerine devrimciliğin gerektirdiği açıklık, dürüstlük ve sorumlulukla anlatılmalıdır. Son söz yine üyelerimize bırakılmalı, kararlar demokratik merkeziyetçilik ilkesine göre alınmalı ve uygulanmalıdır.

TÜSTAV